

Samrådsunderlag gällande torv- sand/silttäkt inom fastigheten Punsbog 1:3 Norrtälje kommun

Om ni vill yttra er gällande detta samråd kan ni göra det till:

E-post: samrad@trapezia.se

Post:

Trapezia

Tegnérqatan 39

111 61 Stockholm

Ange Nya Punsbog i ämnesraden. Ange även namn och fastighet.

Konsult

Trapezia AB
Tegnérsgatan 39
111 61 Stockholm
Tel: +46 8 87 27 39
Samrad@trapezia.se

Version: 5

Projektnr: 6887
DokID: Samrådsunderlag
Beställare: Rodenåkarna AB

Versionskontroll

Datum	Version	Status/Åtgärder
2025-08-14	V1	Upprättande
2025-08-22	V2	Intern granskning
2025-08-26	V3	Upprättad efter intern granskning
2025-08-29	V4	Upprättad efter extern granskning
2026-09-02	V5	Upprättad efter synpunkter från kommun och länsstyrelsen

1 Administrativa uppgifter

1.1 Uppgifter om sökande

Verksamhetsutövare	Rodenåkarna AB
Namn	Mattias Öhman
Organisationsnummer	556535-8776
Adress	Rösavägen 101, 761 91 Norrtälje
Kontaktperson	Mattias Öhman
Uppgifter om verksamheten	
Platsnamn	Nya Punsbog
Fastighetsbeteckning	Norrtälje Punsbog 1:3
Kommun	Norrtälje kommun
Län	Stockholms län
Koordinater (SWEREF 99 TM)	N: 6617236 Ö: 696472
Fastighetsägare	Håkan Holmgren

1.2 Uppgifter om ombud

Konsultbolag	
Namn	Trapezia AB
Organisationsnummer	556887-9521
Adress	Tegnérsgatan 39 111 61 Stockholm
Kontaktinformation	
E-post	samrad@trapezia.se
Telefonnummer	08-87 27 39
Kontaktpersoner	Mattias Jacobson Ellinor Eriksson

Innehåll

1	Administrativa uppgifter.....	3
1.1	Uppgifter om sökande.....	3
1.2	Uppgifter om ombud.....	3
2	Inledning.....	6
2.1.1	Behov och motivering.....	8
2.1.2	Alternativa lokaliseringar.....	8
2.1.3	Kringliggande verksamheter.....	9
3	Samråd och samrådsprocessen.....	11
3.1	Betydande miljöpåverkan.....	11
3.2	Samrådsrets.....	12
4	Planerad täktverksamhet.....	14
4.1	Verksamhetsområde samt planerade brytningsmängder.....	14
4.2	Brytning av torv.....	15
4.3	Brytning av sand/silt.....	16
4.4	Jordtillverkning.....	17
4.5	Sedimentationsdamm.....	17
4.6	Bränsle och kemikaliehantering.....	17
4.7	Maskinpark.....	17
4.8	Arbetstider.....	17
4.9	Dammbekämpning.....	17
4.10	Avfallshantering.....	18
4.11	Transporter.....	18
5	Områdets miljö och känslighet.....	19
5.1	Planförhållanden.....	19
5.2	Områdesskydd.....	20
5.3	Områdets geologi.....	20
5.4	Områdets friluftsliv, rekreation och landskapsbild.....	21
5.5	Områdets naturvärden.....	21
5.5.1	Kända naturvärden.....	21
5.5.2	Naturvärdesinventering.....	23
5.5.3	Groddjursinventering.....	32
5.5.4	Spelflyktsinventering av havsörn och kungsörn.....	33
5.6	Områdets kulturvärden.....	34
5.7	Områdets ytvatten.....	35
5.8	Områdets grundvatten.....	36
5.8.1	Mätning grundvattenrör.....	37

6	Miljöeffekter som verksamheten kan antas medföra ...	38
6.1	Påverkan från trafik.....	38
6.2	Påverkan på naturvärden.....	38
6.2.1	Påverkan på nationella miljömål	39
6.2.2	Påverkan på närliggande naturreservat	39
6.3	Påverkan på kulturvärden.....	39
6.4	Påverkan på yt- och grundvatten	39
6.5	Påverkan på luftmiljön.....	40
6.6	Påverkan från buller.....	40
6.7	Påverkan från friluftsliv, rekreation och landskapsbild.....	40
6.8	Påverkan på deponi belägen sydväst om planerat verksamhetsområde	40
7	Planerade åtgärder för att förebygga och motverka negativa miljöeffekter.....	41
7.1	Naturmiljö.....	41
7.2	Grundvatten.....	41
7.3	Skyddsåtgärder för att förhindra damning.....	41
7.4	Skyddsåtgärder gällande vatten	41
7.5	Hantering av drivmedel, smöroljor, avfall m.m	41
7.6	Efterbehandling.....	41
7.7	Egenkontroll.....	41
8	Förslag till avgränsning i MKB	42
9	Tillståndprocessen.....	43
10	Referenser.....	44

2 Inledning

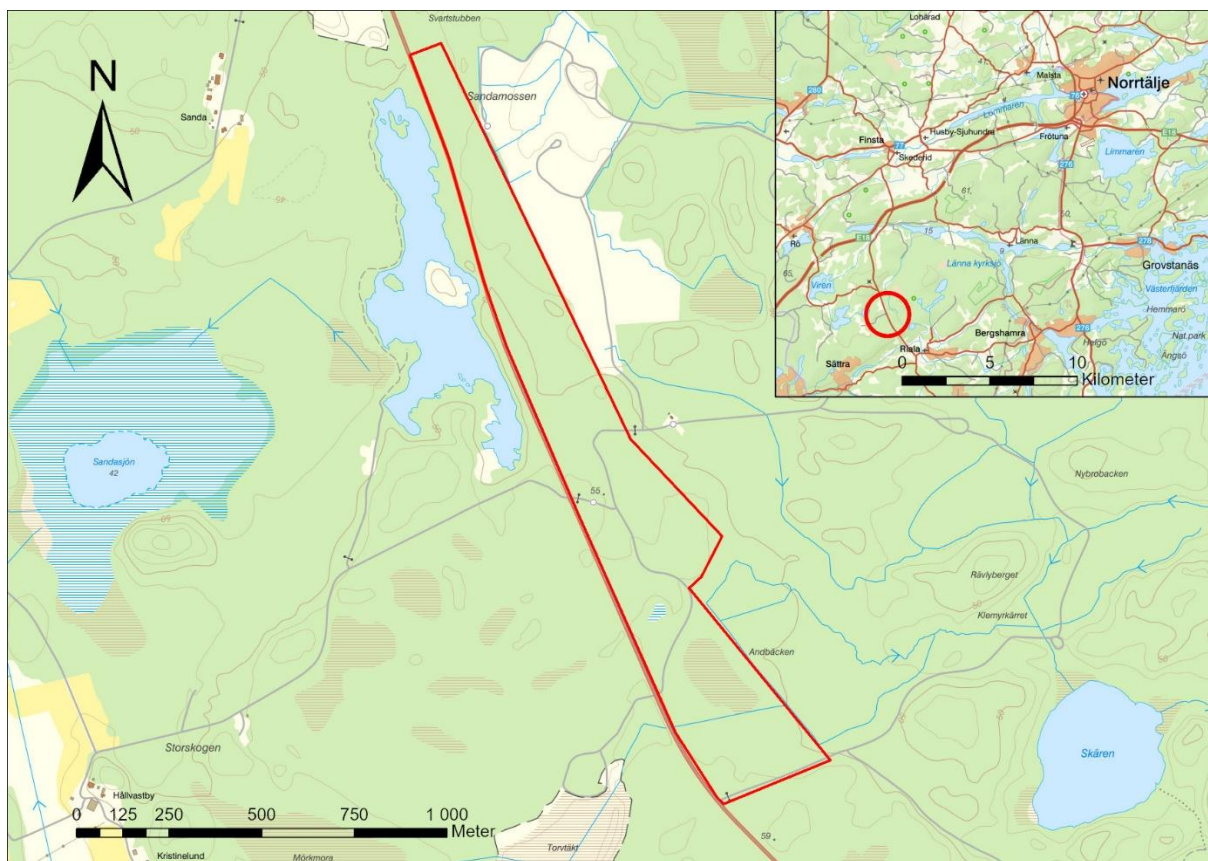
Rodenåkarna AB (Bolaget) avser att ansöka om tillstånd för täkt av sand/silt samt torv på fastigheten Norrtälje Punsbog 1:3, Norrtälje kommun, Stockholms län. Materialet som utvinns ska till största del användas i produktionen av högkvalitativ odlingsjord.

Verksamhetsutövaren har idag en sandtäkt och jordtillverkning på fastigheterna Punsbog 1:4 och 1:5 där tillstånd gäller till 2032. Tanken är att verksamheten successivt ska flyttas över till ny täkt och under en tid sker verksamheterna parallellt för att sedan helt flyttas över till ny täkt.

Utöver brytning av sand/silt och torv ansöker bolaget även om jordtillverkning på fastigheten. Som en följdverksamhet till brytning samt jordtillverkning kommer det ske lagring av matjord, torv, sand/silt samt gödsel inom verksamhetsområdet.

Den planerade verksamheten omfattar även schaktning i vattenområde och bolaget avser därför att ansöka om tillstånd till vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken. Vattenverksamheten omfattar själva schaktningen i vattenområdet. Någon aktiv grundvattenbortledning eller avsänkning av grundvattennivån planeras inte. Schaktningens omfattning, utförande och möjliga påverkan på yt- och grundvatten kommer att beskrivas närmare i ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen.

Den planerade täkten är lokaliserad cirka 2 km norr om Punsbog, se Figur 1.

Figur 1: Översiktskarta över det planerade verksamhetsområdet.

För översikt med ortofoto över det planerade verksamhetsområdet se Figur 2.

Figur 2: Planerat verksamhetsområde med ortofoto i bakgrunden. Marken på platsen är idag delvis slutavverkad.

2.1.1 Behov och motivering

Bolaget ser ett fortsatt och betydande behov av både torv och sand/silt. Alla dessa material är viktiga basråvaror i den högkvalitativa odlingsjord som verksamhetsutövaren producerar.

Naturliga förekomster av grus och sand har länge använts för en rad industriella ändamål, vilket reducerat de naturliga förekomsterna av dessa resurser. Då naturgrusförekomster utgör grundvattenmagasin är de ofta betydelsefulla och bevarandevärda för dricksvattenförsörjningen. Detta har medfört att lagstiftningen skärpts för att förhindra att sand och naturgrus används när lämpliga ersättningsmaterial finns tillgängliga. Enligt miljöbalken 9 kap. 6 f § får naturgrustäkter inte komma till stånd om det är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt att använda andra material. SGU har tagit fram en sammanställning över vilka användningsområden som har ersättningsmaterial för naturgrus (SGU-rapport 2011: 10) och som sammanställer möjligheten att ersätta naturgrus för olika användningsområden.

Ersättningsmaterialet utgörs huvudsakligen av krossmaterial från bergtäkter. Ett användningsområde där det inte är lämpligt att ersätta natursand med bergkrossmaterial är vid anläggning av såbäddar och produktion av högkvalitativ odlingsjord. Natursandens fina kornstorlek och mer slipade yta ger det unika egenskaper som gör att det inte går att ersätta för dessa ändamål. De sandfraktioner som förekommer inom täkten utgörs av sådan finkornig sand och lämpar sig därmed för dessa användningsområden. Kornfördelningen kommer att redovisas närmare i ansökan. Hasselfors, som är en av slutkunderna för den producerade jorden, har t.ex. i sitt sortiment ett antal produkter som ställer höga krav på den sand som blandas in i jorden. För vissa produkter i sortimentet ska jordens sammansättning uppfylla kraven för växtjord typ A eller B enligt AMA Anläggning, kod DCL.11. Dessa jordtyper får inte innehålla krossprodukter, vilket innebär att naturmaterial i dagsläget inte fullt ut kan ersättas med bergkross eller stenmjöl. För att kunna fortsätta producera högkvalitativ trädgårdsjord är det inte möjligt att ersätta natursanden med krossmaterial från bergtäkter. Av den sökta mängden sand/silt på ca 2 700 000 ton (se avsnitt 4.1) kommer mindre än 3 % (ca 80 000 ton) att användas till annat än jordtillverkning, räknat på dagens försäljning av naturgrus. I denna kategori ingår sand till badstränder och golfbanor, mur- och putssand samt fallsand till lekplatser.

Idag transporteras torv från torvtäkter i södra Stockholm samt Gävle för inblandning vid jordtillverkning i bolagets befintliga verksamhet. Planerad torvtäkt skulle avsevärt korta bolagets transporter och således minska på den miljöpåverkan som dessa transporter bidrar till.

2.1.2 Alternativa lokaliseringar

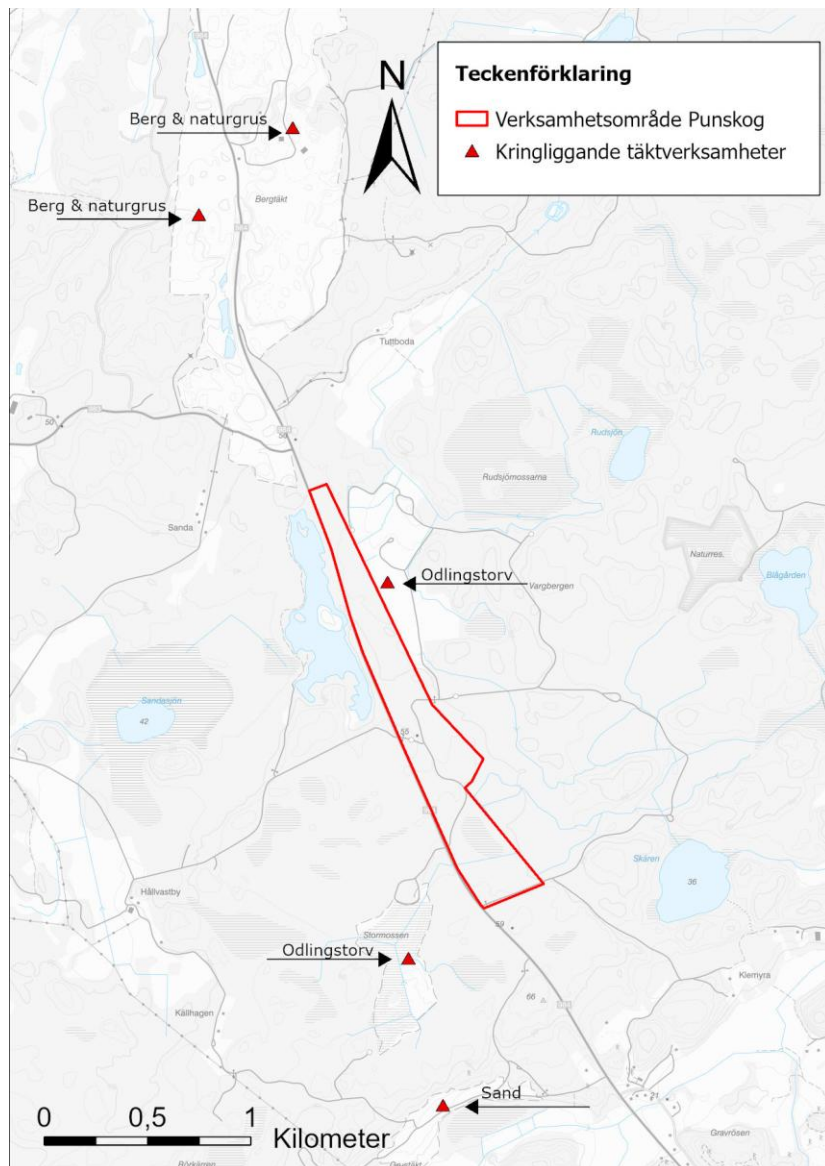
Den planerade lokaliseringen utgör huvudalternativet för den fortsatta tillståndsprövningen. Inom området finns både torv och sand/silt. Sanden/siltan lämpar sig för jordtillverkning och området ligger cirka 1 km från bolagets befintliga täkt. Lokaliseringen möjliggör därmed att verksamheten successivt kan flyttas över från den befintliga täkten till den planerade täkten.

I ett tidigt skede utreddes även ett område söder om det befintliga verksamhetsområdet som en alternativ lokalisering. Den genomförda naturvärdesinventeringen visade dock att området hyser höga naturvärden. Alternativet har därför avförts från fortsatt utredning.

Som alternativ till lokal torvförsörjning kan torv även fortsättningsvis transporteras från täkter i södra Stockholm och Gävle, vilket sker i dag. Alternativa lokaliseringar, nollalternativet och alternativa utformningar kommer att utredas och jämföras närmare i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen.

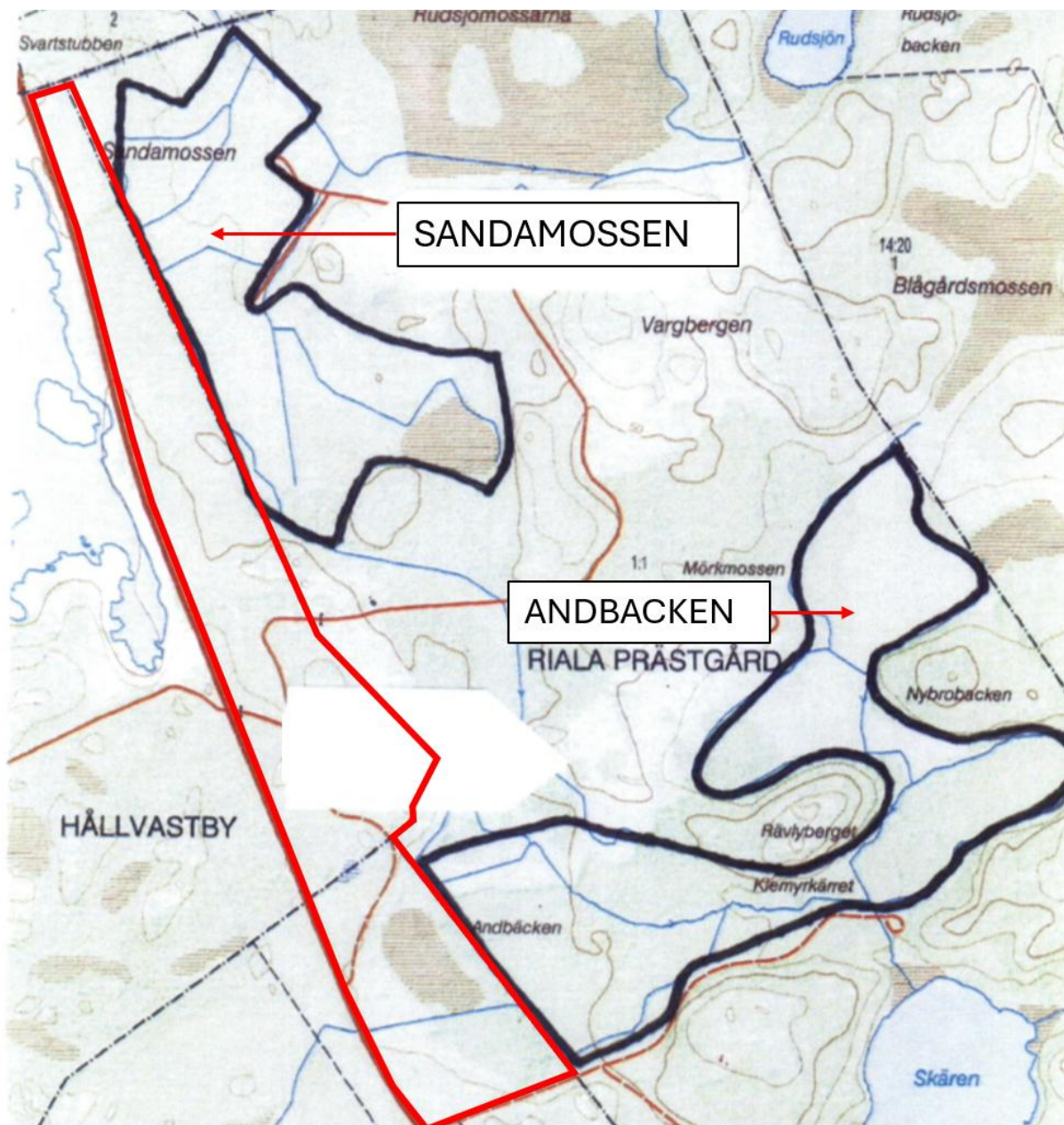
2.1.3 Kringliggande verksamheter

Området kring planerad verksamhet är starkt påverkat av pågående täktverksamheter för främst sand och odlingstorf. Se Figur 3 för lokalisering av befintliga täkter.

Figur 3: Kringliggande täktverksamheter.

I direkt anslutning till det planerade området finns både Sandamossen samt Andbacken där det bedrivs täktverksamhet för torv av en annan verksamhetsutövare, se Figur 4.

Figur 4: Direkt omkringliggande torvtäkter Sandamossen och Andbacken.

Strax sydväst ligger Stormossen där det bedrivs täktverksamhet för odlingstorv. Söder om Stormossen har verksamhetsutövaren en sandtäkt som snart är uttömd på material och norr om området finns två täkter för naturgrus (samt berg).

3 Samråd och samrådsprocessen

I samband med att en verksamhet som kräver tillstånd planeras ska ett samråd hållas. Syftet med samråd är att informera myndigheter och närboende om projektet samt att ge berörda parter möjlighet att inkomma med information samt ge sin syn på den påverkan som verksamheten kan ha.

Genom samrådsprocessen kan information och synpunkter samlas in och tas med i bedömningen av projektets miljökonsekvenser. Detta kan hjälpa till att identifiera potentiella problem och utmaningar, och ge möjlighet att hitta lösningar eller göra tidiga justeringar av planerad verksamhet för att minska dess påverkan på miljön och samhället.

Samrådsprocessen ökar också öppenheten och transparensen i beslutsprocessen och ska även möjliggöra en avgränsning av vilka frågor som ska belysas i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen.

Efter att samråd genomförts så kommer inkomna synpunkter att sammanställas och bemötas i en samrådsredogörelse som skickas till beslutande myndighet tillsammans med ansökan och en miljökonsekvensbeskrivning.

3.1 Betydande miljöpåverkan

Den planerade verksamheten omfattar täkt av både torv och sand/silt. Täkten av torv omfattas av tillståndsplikt B och verksamhetskod 10.20 enligt 4 kap. 3 § miljöprövningsförordningen (2013:251).

Täkten av sand/silt planeras inom ett verksamhetsområde som är större än 25 hektar och omfattas därför av tillståndsplikt B och verksamhetskod 10.11 enligt 4 kap. 2 § miljöprövningsförordningen. En verksamhet som omfattas av denna bestämmelse ska enligt 6 § miljöbedömningsförordningen (2017:966) antas medföra betydande miljöpåverkan. Den samlade planerade verksamheten ska därför antas medföra betydande miljöpåverkan.

Eftersom verksamheten ska antas medföra betydande miljöpåverkan har något undersökningssamråd inte genomförts. Föreliggande samråd utgör i stället ett avgränsningssamråd enligt 6 kap. 29–32 §§ miljöbalken.

Avgränsningssamrådet genomförs inför arbetet med den kommande miljökonsekvensbeskrivningen och omfattar verksamhetens lokalisering, omfattning och utformning, de miljöeffekter som verksamheten kan antas medföra samt miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning. Syftet är att miljökonsekvensbeskrivningen ska få den omfattning och detaljeringsgrad som behövs för den kommande tillståndsprövningen.

3.2 Samrådsrets

En central del i samrådet är att definiera vilken samrådsrets som ska tas i beaktande.

Avgränsningssamrådet ska genomföras med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och de enskilda som kan antas bli särskilt berörda samt med övriga statliga myndigheter, kommuner och den allmänhet som kan antas bli berörda av verksamheten.

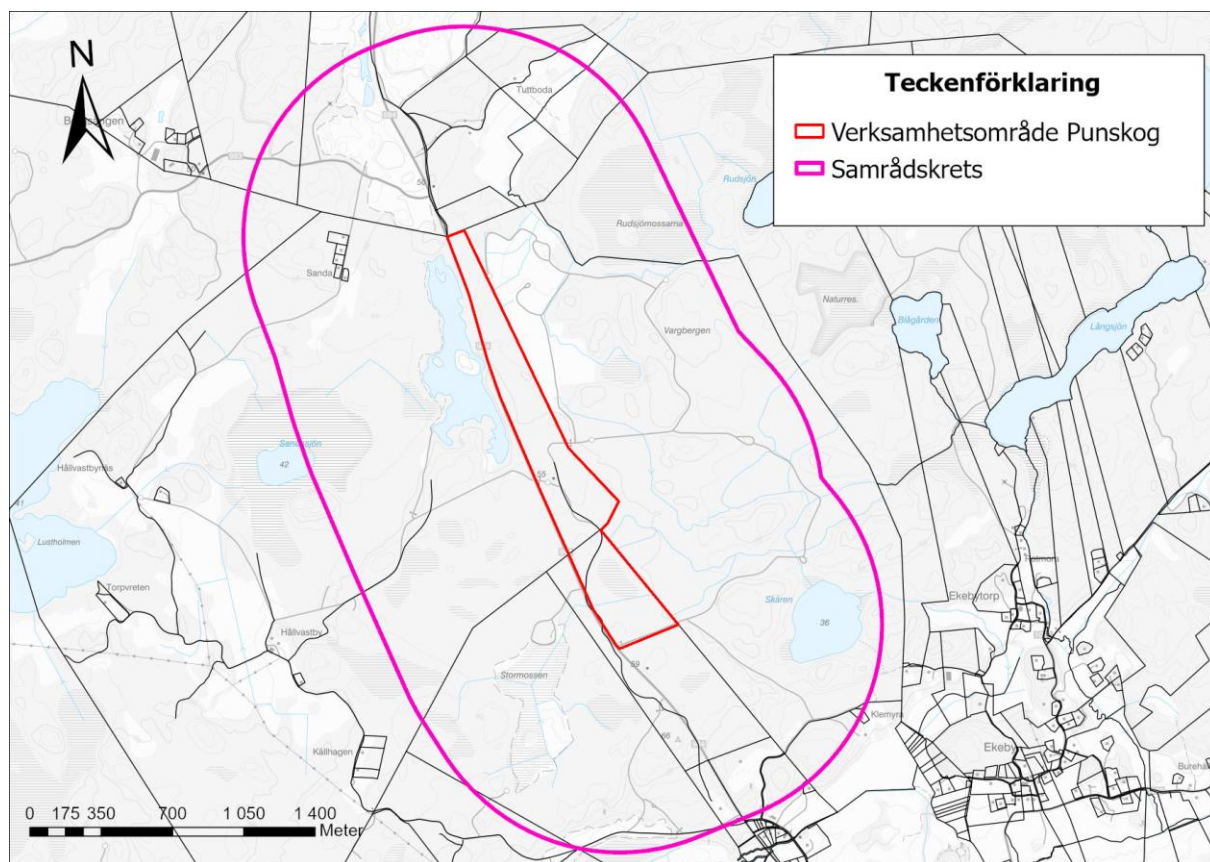
Bolaget kommer att samråda med Länsstyrelsen i Stockholms län samt Norrtälje kommun, samtliga fastighetsägare inom 1 km från verksamhetsområdet med vissa tillägg samt berörda organisationer, övriga myndigheter och företag, se Tabell 1 för lista över samtliga fastigheter som visas i Figur 5.

Tabell 1. Fastigheter inom ca 1 km från verksamhetsområdet.

Fastighet inom 1 kilometer från planerat verksamhetsområde.
NORRTÄLJE RIALA PRÄSTGÅRD 1:1
NORRTÄLJE HÅLLVASTBY 1:10
NORRTÄLJE HÅLLVASTBY 1:11
NORRTÄLJE HÅLLVASTBY 1:12
NORRTÄLJE SANDA 1:2
NORRTÄLJE SANDA 1:3
NORRTÄLJE PUNSKOG 1:5
NORRTÄLJE RICKEBY 1:2
NORRTÄLJE RIALA PRÄSTGÅRD 1:8
NORRTÄLJE PUNSKOG 1:12
NORRTÄLJE PUNSKOG 1:10
NORRTÄLJE PUNSKOG 1:22
NORRTÄLJE PUNSKOG 1:15
NORRTÄLJE PUNSKOG 1:4
NORRTÄLJE BEATEBERG 1:12
NORRTÄLJE VÄSTRA LEDINGE 5:1
NORRTÄLJE VÄSTRA LEDINGE 5:7
NORRTÄLJE ÖSTRA LEDINGE 4:61
NORRTÄLJE ÖSTRA LEDINGE 4:62
NORRTÄLJE TUTTBODA 1:3
NORRTÄLJE TUTTBODA 1:2
NORRTÄLJE RIALA-EKEBY 14:20
NORRTÄLJE PUNSKOG 1:26
NORRTÄLJE PUNSKOG 1:25
NORRTÄLJE PUNSKOG 1:24
NORRTÄLJE PUNSKOG 1:23
NORRTÄLJE PUNSKOG 1:16

NORRTÄLJE PUNSKOG 1:20
NORRTÄLJE PUNSKOG 1:11
NORRTÄLJE PUNSKOG 1:19
NORRTÄLJE PUNSKOG 1:18
NORRTÄLJE PUNSKOG 1:17
NORRTÄLJE RIALA PRÄSTGÅRD 1:7
NORRTÄLJE RIALA-EKEBY 1:37
NORRTÄLJE TUTTBODA S:1(Samfällighet)
NORRTÄLJE TUTTBODA S:3(Samfällighet)
NORRTÄLJE TUTTBODA S:2(Samfällighet)
NORRTÄLJE PUNSKOG S:1(Samfällighet)
NORRTÄLJE HÅLLVASTBY S:1(Samfällighet)
NORRTÄLJE PUNSKOG S:2(Samfällighet)

Information om planerad täkt kommer att annonseras i lämpliga dagstidningar för att informera allmänheten.

Figur 5: Fastighetskarta med samrådsrets i rosa.

4 Planerad täktverksamhet

Planerad täktverksamhet omfattar

- Brytning av torv samt sand/silt
- Jordtillverkning
- Följdverksamheter så som interna och externa transporter
- Efterbehandling av verksamhetsområdet

4.1 Verksamhetsområde samt planerade brytningsmängder

Planerat verksamhetsområde uppgår till ca 46 ha. Verksamhetsutövaren ansöker om en verksamhetstid på 25 år.

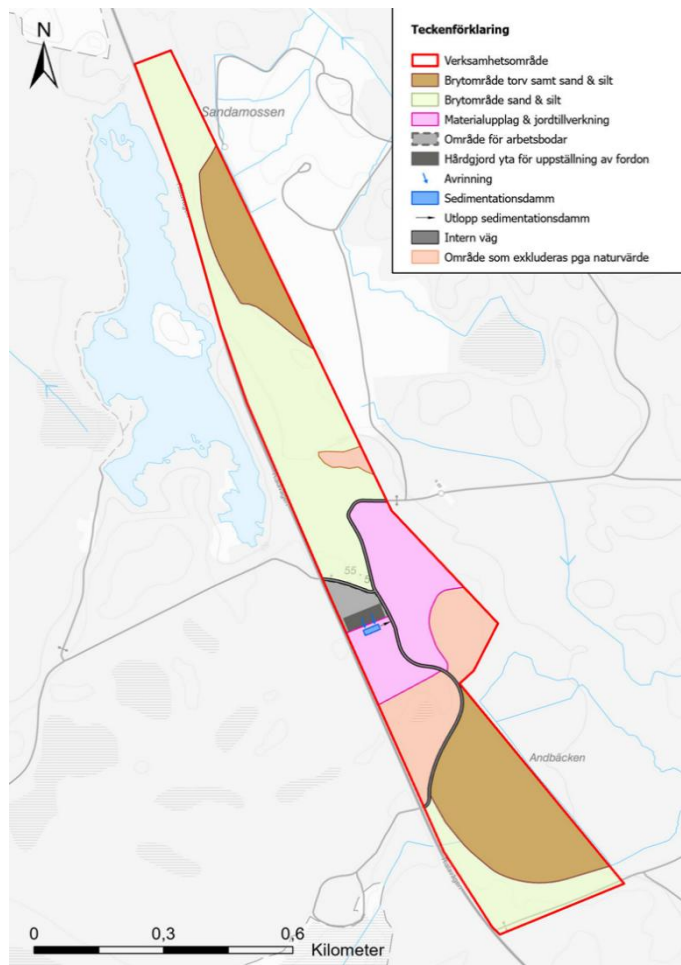
Det totala brytområdet för torv är beräknat till 12 ha. Mängden torv som förväntas kunna brytas inom brytområdet uppgår till totalt cirka 250 000 kubikmeter, med ett genomsnittligt årligt uttag om cirka 10 000 kubikmeter.

Det totala brytområdet för sand/silt är beräknat till 42 ha. Mängden sand/silt som förväntas kunna brytas uppgår till totalt cirka 2 700 000 ton, med ett genomsnittligt årligt uttag om cirka 108 000 ton.

Totalt förväntas den årliga brytningen under vissa kalenderår att uppgå till som högst 25 000 kubik torv samt 220 000 ton sand/silt.

Planerat verksamhetsområde, brytområden samt den initialt planerade placeringen av verksamhetsytor och anläggningar redovisas i Figur 6 samt mer detaljerat i *Bilaga 1, Verksamhetsområdeskarta*. Den interna dispositionen, exempelvis placeringen av sedimentationsdamm, materialupplag, arbetsbodas, fordonsuppställning och interna vägar, kan komma att förändras i takt med att brytningen fortskrider.

Detta eftersom även marken under dessa ytor kan bli aktuell för brytning. Nödvändiga skyddsåtgärder och funktioner, däribland sedimentationsdammarna, ska dock upprätthållas under hela verksamhetstiden.

Figur 6: Planerat verksamhetsområde, brytområden samt initial placering av verksamhetsytor och anläggningar.

4.2 Brytning av torv

Brytning av torv påbörjas med att området rensas från växtlighet för att möjliggöra brytning. Detta görs genom att fälla träd och buskar samt ta bort annan vegetation som kan hindra torvbrytningen. När detta är klart så påbörjas brytningen av torven. Någon markavvattning, dikning eller aktiv grundvattenbortledning planeras inte för att möjliggöra brytningen. Schaktningen kommer delvis att ske i vattenområde utan föregående avsänkning av vatten- eller grundvattennivån.

Brytningen påbörjas vid det södra brytområdet för torv i dess nordvästra hörn. Torven bryts genom att en grävmaskin stegvis gräver upp torven och lägger upp den i limpor för att torka. När torven har uppnått eftersträvad vattenhalt transporteras den med lastbil till bolagets befintliga tillståndsgivna täkt för inblandning vid jordtillverkning utan mellanlagring, se avsnitt 4.11 för transporter samt lokalisering av befintlig täkt.

Planerad brytningsmetod kan förändras under brytningsperioden beroende på förutsättningar på plats.

Med tiden kommer mellanlagring även ske inom planerad täkt för att slutligen helt flyttas över när den tillståndsgivna mängden har tagits ut eller tillståndet löper ut i den befintliga täkten.

Brytningen av torv kommer att ske parallellt med brytning av sand/silt, se avsnitt 4.3 för beskrivning av brytning av sand/silt.

Nedan anges verksamhetskod för brytning av torv. Verksamhetskoden anges i Miljöprövningsförförordning (2013:251).

- 10.20 B** Tillståndsplikt B och verksamhetskod 10.20 gäller för täkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg, naturgrus eller andra jordarter, om verksamheten inte
1. är tillståndspliktig enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln,
 2. är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §, eller
 3. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att tåkten är avslutad. Förförordning (2016:999).

Beskrivning: Verksamheten innebär brytning av tillståndsgiven mängd torv för annat än markinnehavarens husbehov inom ett verksamhetsområde som underskrider 150 hektar.

4.3 Brytning av sand/silt

Sand/silt bryts ut från schakten efter att torven brutits med hjälp av hjullastare alternativt grävmaskin och transporteras till den befintliga tåkten i tidigt skede i brytningen. Uttaget material hanteras där i sorteringsverk för bearbetning till lämpliga fraktioner innan det används vid jordtillverkning.

I takt med att brytningen fortskrider kommer bearbetning och mellanlagring även att ske inom den planerade tåkten för att slutligen helt flyttas över när den tillståndsgivna mängden har tagits ut eller tillståndet löper ut i den befintliga tåkten.

Nedan anges verksamhetskoder för brytning av sand/silt. Verksamhetskoderna anges i Miljöprövningsförförordning (2013:251).

- 10.11 B** Tillståndsplikt B och verksamhetskod 10.11 gäller för täkt av berg, naturgrus eller andra jordarter, förutom torv, med ett verksamhetsområde som är större än 25 hektar, om verksamheten inte endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att tåkten är avslutad. Förförordning (2024:980).

Beskrivning: Verksamheten innebär brytning av sand/silt inom ett verksamhetsområde som är större än 25 hektar.

- 10.50 C** Anmälningsplikt C och verksamhetskod 10.50 gäller för anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter
1. inom område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, eller
 2. utanför område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma plats under en längre tid än trettio kalenderdagar under en tolv månadersperiod.

Beskrivning: Verksamheten innebär sortering av silt/sand till olika fraktioner under en längre tid än trettio kalenderdagar under en tolv månadersperiod.

4.4 Jordtillverkning

För att tillverka högkvalitativ odlingsjord blandas torv med matjord och eventuellt sand/silt beroende på de önskade egenskaperna som odlingsjorden ska ha. Detta sker med hjälp av en hjullastare. Vid behov tillsätts gödsel. Den färdiga jorden transporteras sedan till kund med lastbil alternativt hämtas av kund.

Jordproduktionen kommer i ett initialt skede att fortsätta inom den befintliga tåkten och vart efter ytan inom den nya tåkten blir större så kommer jordproduktionen ske parallellt inom de båda täkterna tills tillståndet löper ut eller att materialet tar slut inom den befintliga tåkten. Då flyttas all produktion till den nya tåkten.

Jordtillverkningen omfattas inte av någon särskild verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen och kommer att prövas som en följdverksamhet till den tillståndspliktiga täktverksamheten. De material som används vid jordtillverkningen tas emot som råvaror och utgör inte avfall.

4.5 Sedimentationsdamm

En sedimentationsdamm planeras för omhändertagande av avrinnande vatten från den hårdgjorda ytan för fordonsuppställning. Ytan planeras att utformas med lutning så att avrinningen leds mot dammen. Dammens funktion är att fördröja det avrinnande vattnet och möjliggöra sedimentation av suspenderat material. Dammen planeras även att utformas så att eventuell olja kan kvarhållas och utloppet kan stängas vid spill eller annan olyckshändelse.

Den placering som redovisas i Figur 6 och Bilaga 1, Verksamhetsområdeskarta, är preliminär och utgör ett förslag utifrån verksamhetsområdets initialt planerade utformning. Slutlig placering och närmare teknisk utformning av sedimentationsdammen kommer att bestämmas i samråd med tillsynsmyndigheten med hänsyn till bland annat mark- och höjdförhållanden samt den hårdgjorda ytans placering och utformning.

Verksamhetsytornas placering kan komma att förändras i takt med att brytningen fortskrider, eftersom även marken under dessa ytor kan bli aktuell för brytning. Om den hårdgjorda ytan eller sedimentationsdammen flyttas ska dagvattenhanteringen anpassas så att avrinningen från den hårdgjorda ytan även fortsättningsvis leds till en fungerande sedimentationsdamm.

4.6 Bränsle och kemikaliehantering

Inledningsvis kommer arbetsmaskiner och transporter huvudsakligen att drivas med diesel av miljöklass 1. Verksamhetsområdet planeras att anslutas till elnätet, varefter byggnader kommer att elförsörjas. Möjligheten att elektrifiera ytterligare delar av verksamheten kommer att beaktas vid val och utbyte av maskiner och utrustning. Hantering av bränslen och kemiska produkter beskrivs i avsnitt 7.5.

4.7 Maskinpark

Under normaldrift kommer hjullastare, grävmaskin och lastbil att användas. Initialt kommer sorteringsverket att finnas kvar i den befintliga tåkten men kommer ju längre brytning fortskrider flyttas till den nya tåkten.

4.8 Arbetstider

Brytning av torv och sand/silt med tillkommande följdverksamheter som jordtillverkning samt interna och externa transporter kommer att ske under helgfria vardagar mellan 06:00-18:00.

4.9 Dammbekämpning

Dammbekämpning kommer ske vid behov genom vattenbegjutning av upplagsytor och vägar.

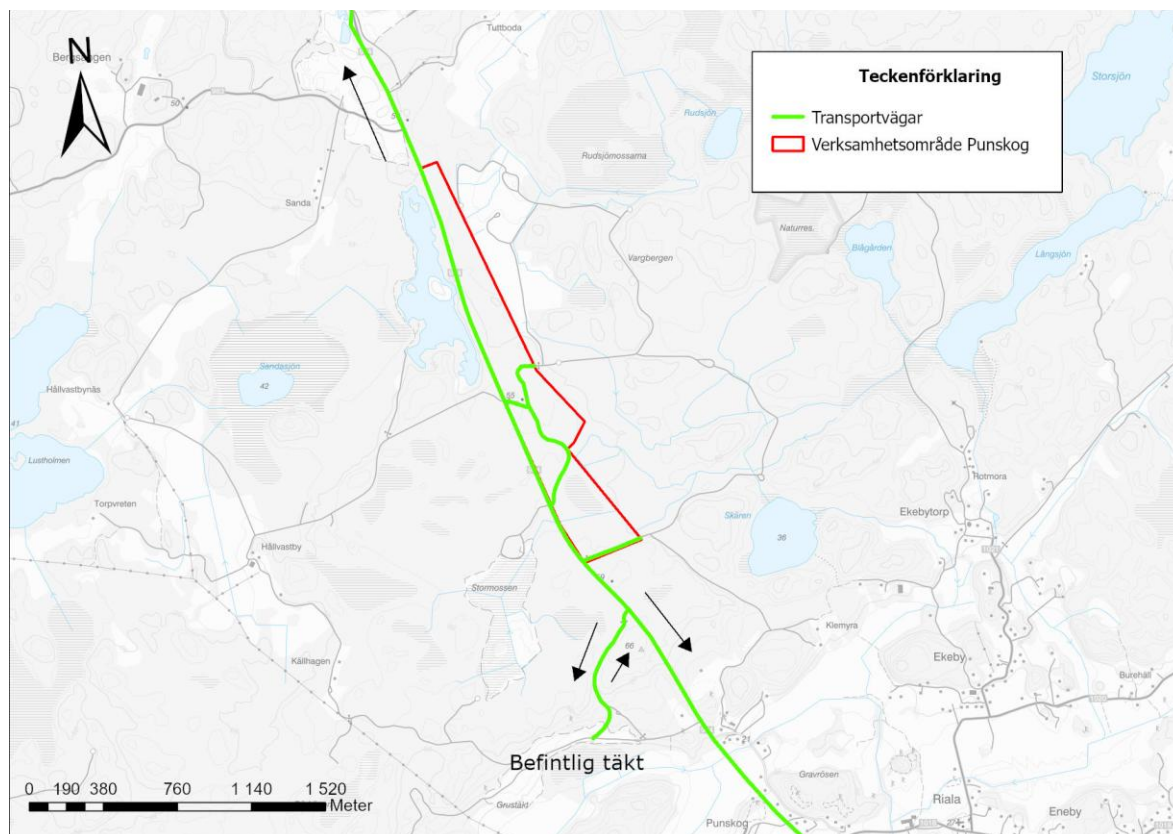
4.10 Avfallshantering

Under verksamhetstiden bedöms mindre mängder avfall uppkomma, främst förpackningsmaterial och annat brännbart avfall från den dagliga driften. Vid eventuellt spill eller läckage kan farligt avfall uppkomma i form av oljeförorenade absorbenter, trasor och andra förorenade material. Avfallet ska sorteras, förvaras åtskilt och hanteras enligt gällande avfallslagstiftning. Farligt avfall ska förvaras väderskyddat och inom invallning eller på annat sätt så att spill och läckage inte kan nå mark eller vatten. Avfallet lämnas till transportör och mottagare som har de tillstånd som krävs.

4.11 Transporter

Transporter från den planerade tåkten kommer att gå på befintliga skogsbilvägar fram till anslutningen till väg 984, Figur 7. Under en övergångsperiod kommer jordproduktion att bedrivas parallellt i den befintliga och den planerade tåkten. Avståndet mellan tåkten är cirka 1 km. Transporterna till den befintliga tåkten kommer att gå via väg 984 till en skogsbilväg. Längs sträckan mellan tåkten finns inga bostäder. I takt med att produktionen flyttas över till den planerade tåkten kommer transporterna till den befintliga tåkten att minska och slutligen upphöra.

En preliminär beräkning baserad på den högsta ansökta årsproduktionen om 220 000 ton sand/silt och 25 000 m³ torv motsvarar cirka 7 700 utgående lastbilstransporter per år. Beräkningen omfattar inte tillkommande transporter av råvaror till jordtillverkningen. Verksamhetens sammanlagda transportbehov kommer att beräknas närmare i ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen. Beräkningen baseras på ett antagande om en genomsnittlig last om 30 ton per lastbilsekipage, 250 arbetsdagar per år samt en antagen torvdensitet om 0,4 ton/m³. Beräkningen är översiktlig och syftar till att beskriva verksamhetens storleksordning. Det faktiska antalet transporter kommer att variera över året beroende på efterfrågan, produktionsnivå och logistikupplägg. För torv kan transportbehovet dessutom påverkas av att transporterna i praktiken ofta begränsas av tillgänglig lastvolym snarare än tillåten lastvikt.

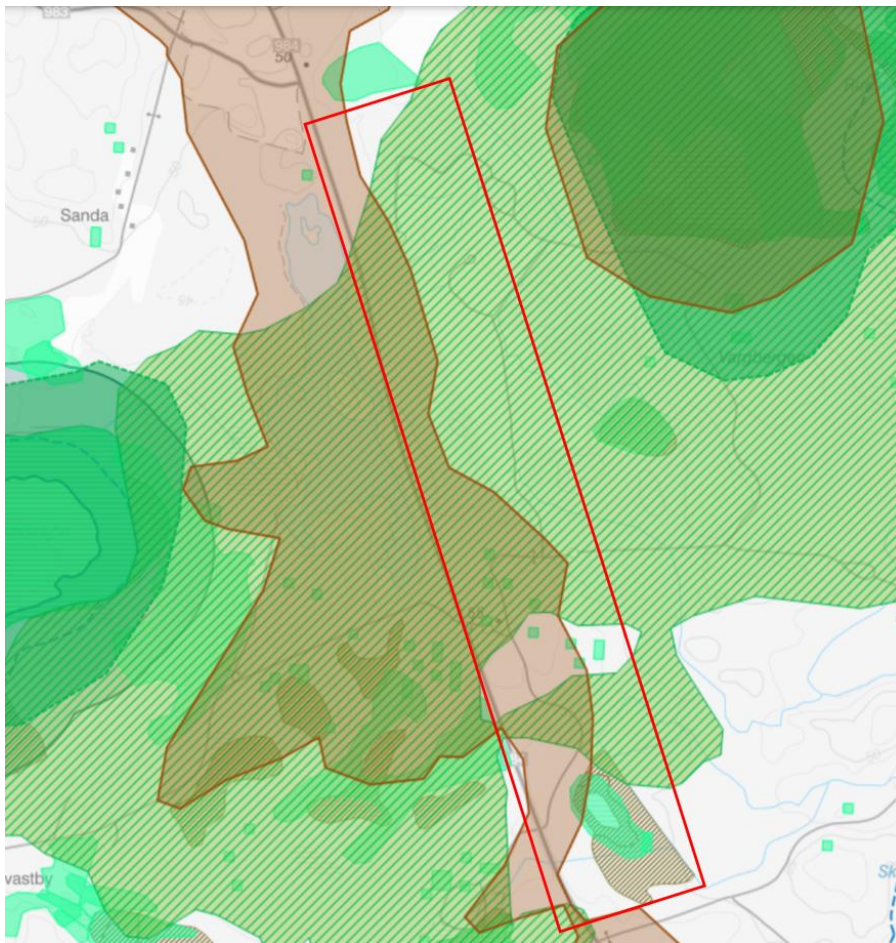
Figur 7: Planerade transportvägar från tåkten.

5 Områdets miljö och känslighet

5.1 Planförhållanden

Området är inte detaljplanlagt men omfattas av Norrtälje kommuns översiktsplan 2050. Området för planerad täkt omfattas av (Figur 8):

- Grön infrastruktur – land och sötvatten (grönrandig polygon)
- Geologiskt värdefulla områden – Grus (brun polygon inom verksamhetsområdet)
- Ekologisk särskilt känsliga områden (grön polygon inom verksamhetsområdet)
- Våtmarker- Sumpskog 400 M NO STORMOSSEN SKS (brunrandig polygon)

Figur 8: Utpekade områden i översiktsplanen. Ungefärligt verksamhetsområde visas med röd rektangel.

5.2 Områdesskydd

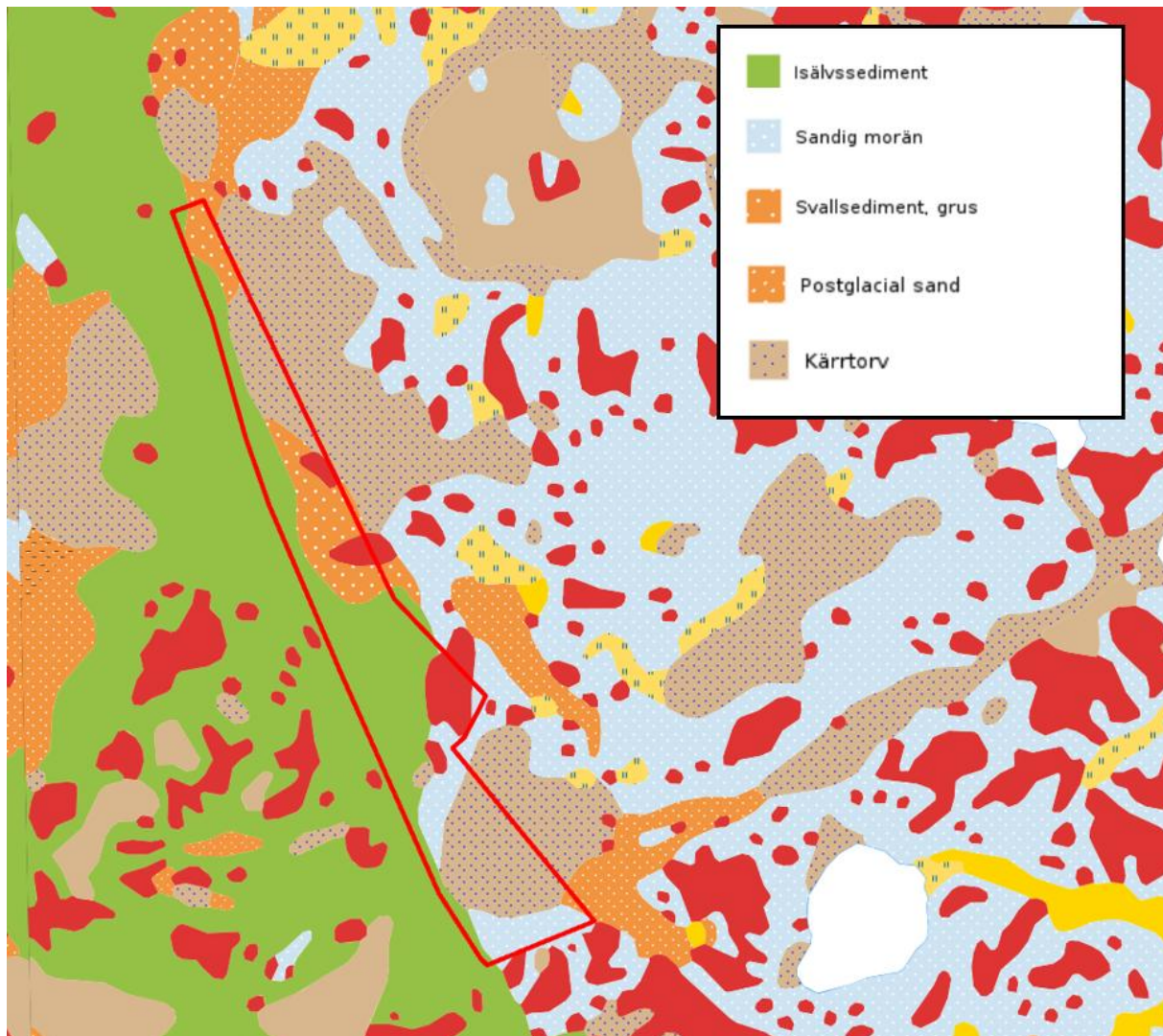
Området omfattas av förbud mot markavvattning enligt 4 § förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet m.m.

Området ingår i ett nitratkänsligt område enligt nitratdirektivet och i ett avloppskänsligt område enligt avloppsdirektivet. Verksamhetens hantering av gödsel och risken för näringsläckage kommer att beaktas vid utformningen av verksamheten och beskrivas närmare i miljökonsekvensbeskrivningen.

Inom och i anslutning till verksamhetsområdet förekommer våtmark samt befintliga markavvattningsdiken. Någon insjö eller något större naturligt vattendrag berörs inte. Våtmark omfattas inte i sig av strandskydd och de berörda dikena bedöms, utifrån sin karaktär och storlek, inte omfattas av generellt strandskydd. Bolaget planerar därför inte att ansöka om strandskyddsdispens.

5.3 Områdets geologi

Enligt SGU:s kartvisare *Jordarter 1:25 000–1:100 000* består jordarten inom den norra delen av verksamhetsområdet till största del av Kärrtorv och svallsediment. I den södra delen är den dominerande jordarten kärrtorv samt sandig morän, se Figur 9.

Figur 9: Utdrag ur SGU:s kartvisare *Jordarter 1:25 000–1:100 000*.

Enligt genomförda borrhinar är torvlagret mellan 0,1–3,5 meter tjockt inom planerade brytområden.

Inom den södra delen av brytområdet för sand/silt uppgår lagrets mäktighet till cirka 4 meter.

Inom den norra delen av brytområdet för sand/silt uppgår lagrets mäktighet upp till cirka 5 meter.

5.4 Områdets friluftsliv, rekreation och landskapsbild

Det planerade verksamhetsområdet består idag av skogslandskap och ett litet område med fuktäng. Skogslandskapet består till stor del av ung till medelålders produktionskog och stora delar är avvercade. Området omfattas inte av några riksintressen för friluftsliv.

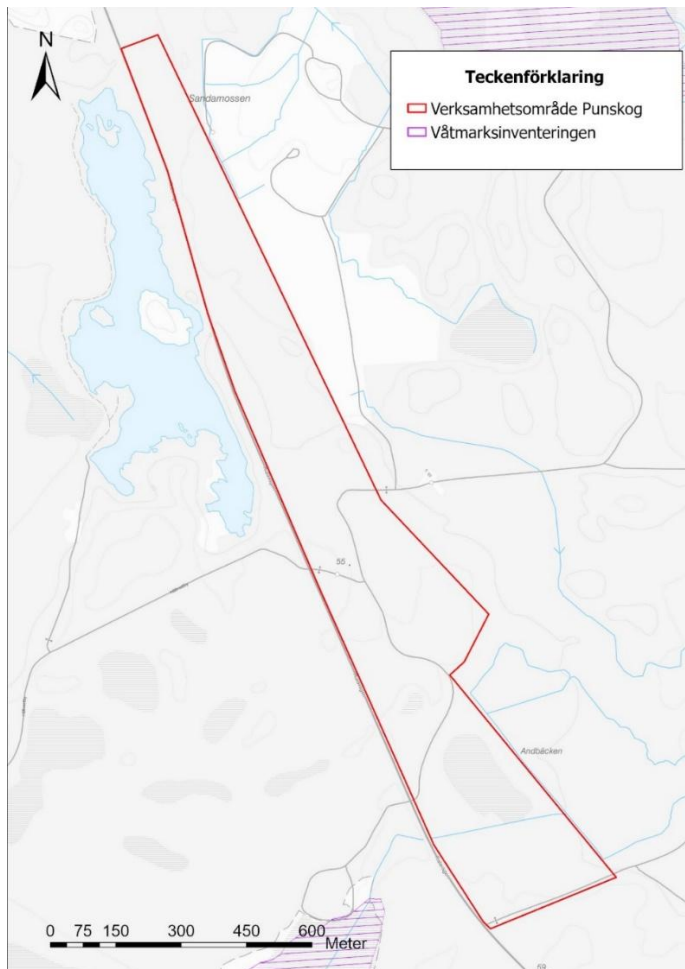
I området finns inga utpekade leder för vandring eller skoteråkning och på grund av omkringliggande industrier bedöms området vara mindre attraktivt för bärplockning eller svampplockning.

5.5 Områdets naturvärden

I avsnitt 5.5.1 listas de kända naturvärden som kan beröras av planerad verksamhet. I avsnitt 5.5.2 beskrivs resultatet från genomförd naturvärdesinventering med avgränsade naturvärdesbiotoper samt naturvårdsarter. I avsnitt 5.5.3 samt 5.5.4 beskrivs resultatet från groddjursinventeringen samt spelflyktsinventeringen.

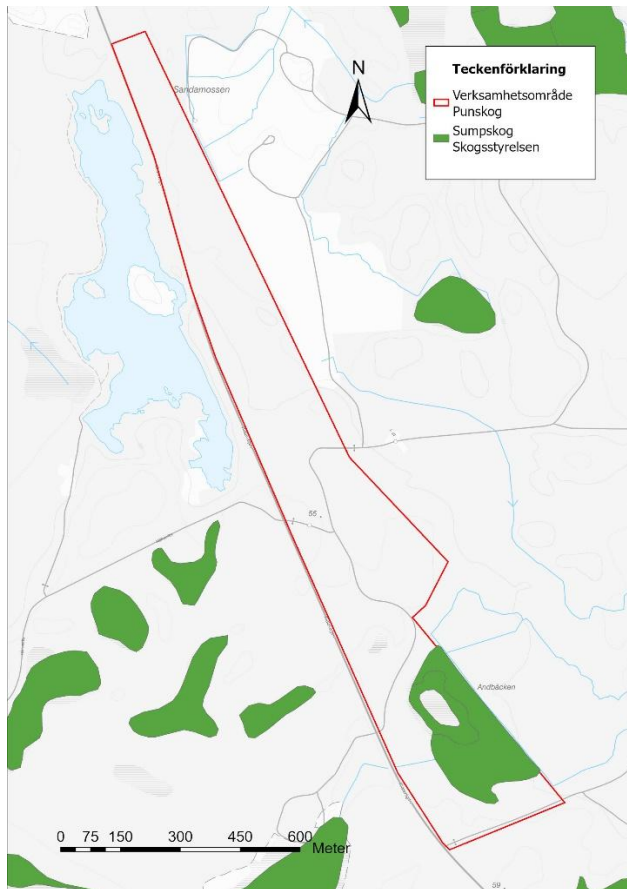
5.5.1 Kända naturvärden

Ca 350 meter sydost om planerad verksamhet finns ett område som ingick i våtmarksinventeringen, *Stormossen*. Området bedömdes i inventeringen ha "låga naturvärden" och är sedan tidigare påverkat av täktverksamhet (se Figur 10).

Figur 10: Våtmarksinventeringen. Källa Naturvårdsverket, "Skyddad natur".

Enligt Skogsstyrelsens kartunderlag "Skogens pärlor" finns två sumpskogar utpekade inom planerat verksamhetsområde, en mosseskog samt en kärrskog, se Figur 11. Ingen av dessa finns upptagna i våtmarksinventeringen.

Figur 11: Sumpskogar. Källa Skogsstyrelsen, "Skogens pärlor".

Området omfattas inte av några riksintressen för naturvård.

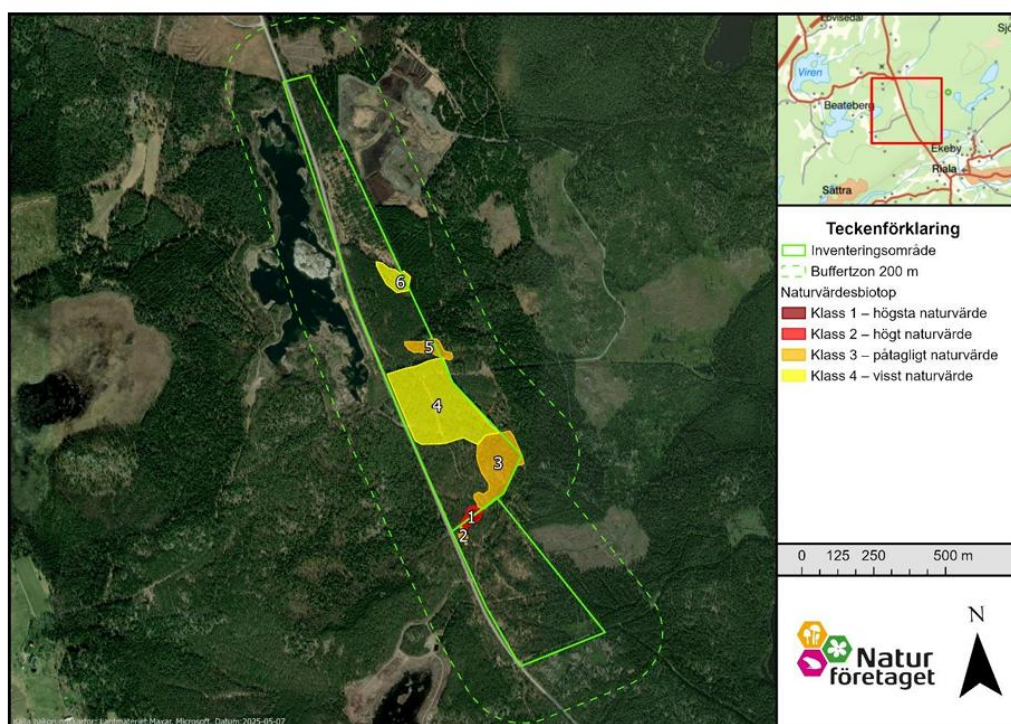
5.5.2 Naturvärdesinventering

En naturvärdesinventering (NVI) är en inventering som syftar till att identifiera, avgränsa, beskriva och värdera mark- och vattenområden utifrån deras betydelse för biologisk mångfald. En naturvärdesinventering (NVI) genomfördes av verksamhetsområdet i fält under november 2024 samt april 2025 av Naturföretaget AB, se Bilaga 2 för fullständig rapport. Parallellt med NVI har det genomförts spelflyktsinventering av havsörn och kungsörn (Bilaga 3) samt en artinventering för groddjur (Bilaga 4).

I avsnitt 5.5.2.1 beskrivs så kallade naturvärdesbiotoper och i avsnitt 5.5.2.2 listas samtliga identifierade så kallade naturvärdsarter.

5.5.2.1 Naturvärdesbiotoper

En naturvärdesbiotop är i NVI en avgränsad biotop som genom sina ekologiska kvaliteter och arter bedömts ha betydelse för biologisk mångfald. Inom inventeringsområdet har totalt sex naturvärdesbiotoper påträffats; ett klass 2-, tre klass 3- och två klass 4-område, Figur 12.

Figur 12: Karta tagen från genomförd NVI. Kartan visar identifierade naturvärdesbiotoper.

Naturvärdesbiotop 1. Glup

Naturvärdesbiotopen består av en glup med omgivning. En glup är en speciell typ av fuktäng som regelbundet översvämmas genom variationer i grundvattennivån, se Figur 13. Vid inventeringstillfället var den uttorkad och bevuxen med gräs- och halvgräs. Längsmed kanten finns block, ekar och grova aspar. Flera aspar har håligheter och det finns inom området döda träd, bland annan ek och alm. Blåtåtel och starrarter dominerar men området är generellt väldigt artrikt med blodrot, humleblomster, klomossa på blocken, kruskalkmossa, grå kakmossa, fyrkantig johannesört, olvon, strandlysing och terpentinmossa. Hydrologin är till synes opåverkad. Biotopen kan utgöra livsmiljö för fladdermöss med tanke på hålträd, gamla träd med lös bark, rik tillgång till insekter i gräsmark/vatten och närhet till vatten på andra sidan vägen. En groddjurinventering har genomförts vid glupen, se avsnitt 5.5.3.

Inom biotopen har blodrot, blåsippa, gräsull, grönpyrola, klomossa, kransmossa, sotlav, tibast, vedtrappmossa (NT), skogsödla och ängsvädd identifierats.

Figur 13: Vy över glupen. Bilden är tagen ur naturvärdesinventering.

Objektet har tilldelats naturvärdesklass **2-Högt naturvärde**.

Naturvärdesbiotop 2. Hasseldunge

Naturvärdesbiotopen består av en hassellund som är olikåldrig med ett par mycket grova och gamla hasselbuskar, se Figur 14. Marken är kalkrik och det finns gott om blåsippa. Det finns gott om starr, troligtvis hundstarr och eventuellt ängsstarr (NT). Inom biotopen har naturvårdsarterna blåsippa, hasselticka och kransmossa identifierats.

Figur 14: Hasseldunge där den infarten till den gamla slåtterängen i glupen låg.

Objektet har tilldelats naturvärdesklass **3-Påtagligt naturvärde**.

Naturvärdesbiotop 3. Hällmarkstallskog

Naturvärdeobjektet består av hällmarkstallskog med varierad topografi, se Figur 15. Borrprov visar att de äldsta tallarna är cirka 150 år gamla men de flesta träd är runt 80 år. Markskiktet domineras av renlavar och lingonris. Här och var förekommer fuktiga lågpunkter mellan hällarna, med skvattram och vitmossor. Död ved förekommer sparsamt och lågorna är relativt nedfälda. Runt om i området återfinns gammal spillning från tjäder och det är troligt att de utnyttjar området för födosök. Blåmossa förekommer sparsamt. Inom biotopen har blåmossa och tjäder identifierats.

Figur 15. Hällmarkstallskog med medelålders tallar.

Objektet har tilldelats naturvärdesklass **3-Påtagligt naturvärde**.

Naturvärdesbiotop 4. Produktionsskog

Naturvärdesobjektet består av produktionsskog med 80-årig tall, se Figur 16. Markskiktet är välutvecklat och frodigt och består till största delen av lingonris, ljung och väggmossa. Tallarna står med jämna avstånd. Överallt i biotopen finns rikligt med block och stenar av olika storlekar men det finns endast sparsamt med död ved. Inom biotopen har björksplintborre identifierats.

Figur 16. Produktionsskog med ett välutvecklat markskikt.

Objektet har tilldelats naturvärdesklass **4-Visst naturvärde**.

Naturvärdesbiotop 5. Hällmarkstallskog

Naturvärdesobjektet består av en hällmarkstallskog med varierad topografi och rikligt med block, sprickor och död ved, både liggande och stående, se Figur 17. Vid fältbesöket noterades gammal spillning efter tjäder. Det är troligt att tjädrar använder området för födosök. De flesta av tallarna i området är ca 80 år men det förekommer även ett fåtal tallar som bedöms vara mellan 120 och 150 år. Markskiktet domineras av renlavar och lingonris samt en del ljung. Inom biotopen har tjäder identifierats.

Figur 17. Hällmarkstallskog med kuperad terräng.

Objektet har tilldelats naturvärdesklass **3-Påtagligt naturvärde**.

Naturvärdesbiotop 6. Hällmarker

Naturvärdesbiotopen består av solbelysta hällmarker med gott om död ved, se Figur 18. Då unga tätt växande granar dominerar över tallarna klassas området inte som en hällmarkstallskog. Enbuskar täcker en stor del av området. Markskiktet utgörs av tjocka mattor av renlavar och ljung. De tallar som finns uppskattas vara runt 80 år. Enstaka förekomst av tjäderspillning noterades men biotopen bedöms vara av sämre kvalitet för födosökande tjäder än närliggande hällmarkstallskogar och därför endast måttligt betydelsefull för arten. Inom biotopen har tjäder identifierats.

Figur 18. Hällmarker med rikligt med lavar.

Objektet har tilldelats naturvärdesklass **4-Visst naturvärde**.

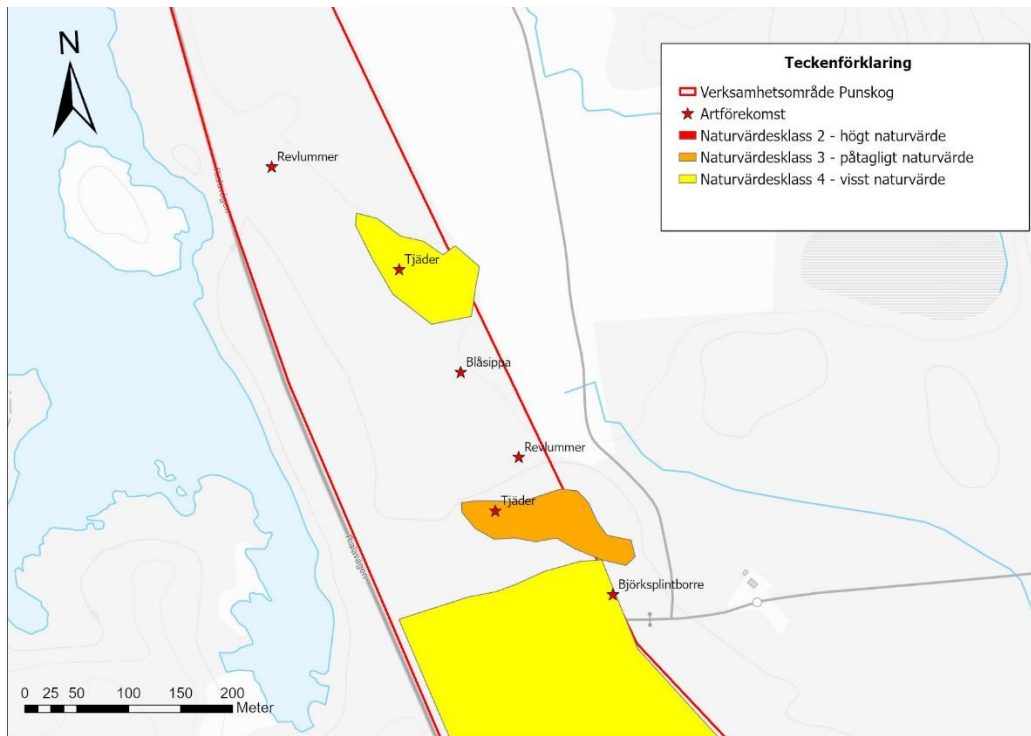
5.5.2.2 Naturvårdsarter inkluderat fridlysta och rödlistade arter

Under inventeringen registrerades 19 naturvårdsarter, se Tabell 2. Av dessa 19 arter förekommer åtta arter (inklusive groddjursinventeringen) som är fridlysta enligt artskyddsförordningen (2007:845). Fynden rör fyra kärlväxter: blåsippa, mattlumner, revlumner och ängsnycklar; en fågel: tjäder; ett kräldjur: skogsödlan samt två groddjur: åkergroda och mindre vattensalamander.

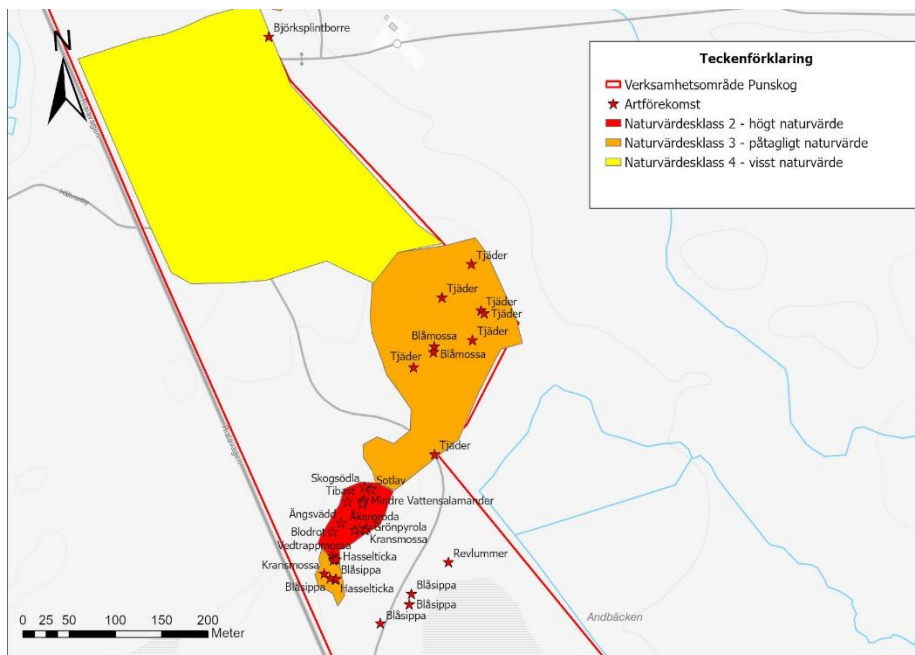
Fyndet av tjäder rör gammal spillning som det fanns gott om i hällmarkstallskogarna. Typen av spillning indikerar att området används för främst födosök och inte som spelplats. En riktad artinventering bedöms inte nödvändig.

Under inventeringen registrerades 1 rödlistad art. Vedtrappmossa (NT).

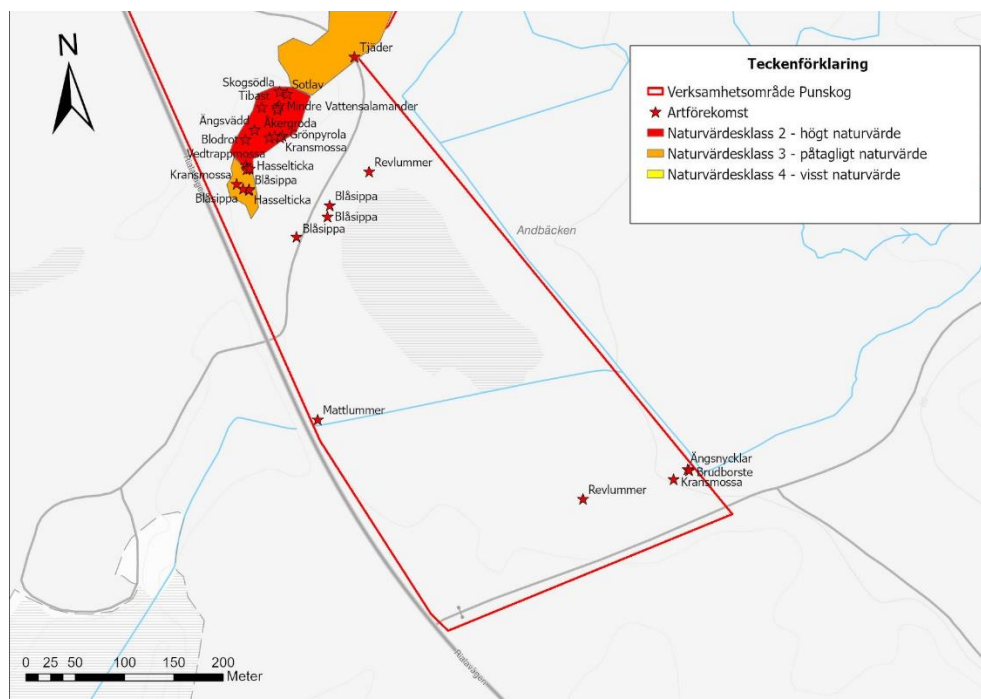
I Figur 19–21 visas artförekomsternas placering.

Figur 19. Artförekomster.

Figur 20. Artförekomster.

Figur 21. Artförekomster

Tabell 2. Naturvårdsarter som påträffades inom området vid inventeringen

Artnamn	Rödlista 2020	Signalart	Fridlyst art	Typiskt art	Värdeart	Kommentar
Kärlväxter						
Blodrot		X		x	x	Signalart
Blåsippa		X	X	x	x	Fridlyst enl. 8 § artskyddsförordning
Brudborste		X		x	x	Signalart.
Gräsull				x	x	Typiskt art för naturtyp 7230.
Grönpyrola		X		x	x	Signalart.
Mattlummer			X	x	x	Fridlyst enl. 9 § artskyddsförordningen.
Revlummer			X			Fridlyst enl. 9 § artskyddsförordningen.
Ängsnycklar			X	x	x	Fridlyst enl. 8 § artskyddsförordningen.
Tibast		X		x	x	Signalart.
Ängsvädd		X		x	x	Signalart.
Mossor						
Klomossa				x	x	Typiskt art för naturtyp 9750, 9760.
Kransmossa				x	x	Typiskt art för naturtyp bl. a. 9050.
Vedtrappmossa	NT	X		x	x	Signalart.
Blåmossa		X			x	Signalart.

Lavar						
Sotlav		X			x	Signalart
Svampar						
Hasselticka		X		x	x	Signalart
Fåglar						Fridlysta enl. 4 § artskyddsförordningen
Tjäder			X	x	x	Prioriterade arter i Skogsvårdslagen. Fågeldirektivet Bilaga 1.
Insekter						
Björksplintborre		X			x	Signalart
Kräldjur						
Skogsödla			X		x	Fridlyst enl. 6 § artskyddsförordningen.

5.5.3 Groddjursinventering

Parallellt med den kompletterande naturvärdesinventeringen utfördes även en groddjursinventering. Samtliga groddjursarter omfattas av skydd enligt Artskyddsförordning (SFS 2007:845).

Syftet med inventeringen var att utreda om groddjur leker i eller på annat sätt nyttjar glupen (se avsnitt 5.5.2.1), Figur 22.

Figur 22. Glupen som inventerades med avseende på groddjur. Bild från rapporten "Groddjursinventering i Punskog, Norrtälje kommun".

Vid inventeringen noterades två groddjur, se Tabell 3.

Tabell 3. Groddjur påträffade inom området, med antal fynd per lokal, vilken typ av skydd respektive art har enligt artskyddsförordningen samt kommentar om lek. Med antal avses vuxna individer om inget annat anges.

Art	Antal	Lokaler	Skydd	Lek/spel
Mindre vattensalamander <i>Mindre vattensalamander</i>	1	Glupen	Fridlyst enl. 6 §	Hane i lekdräkt.
Åkergröda <i>Rana arvalis</i>	3 adultur och 11 romklumpar	Glupen	Fridlyst enl. 4 §	Lek bekräftad i kvarvarande vatten.

Åkergröda är fridlyst enligt 4 a § artskyddsförordningen. Det innebär att det är förbjudet att skada, döda och fånga vilt levande exemplar. Det är också förbjudet att skada artens ägg eller larver, eller ta bort dem från vattnet, samt att skada eller förstöra artens livsmiljöer.

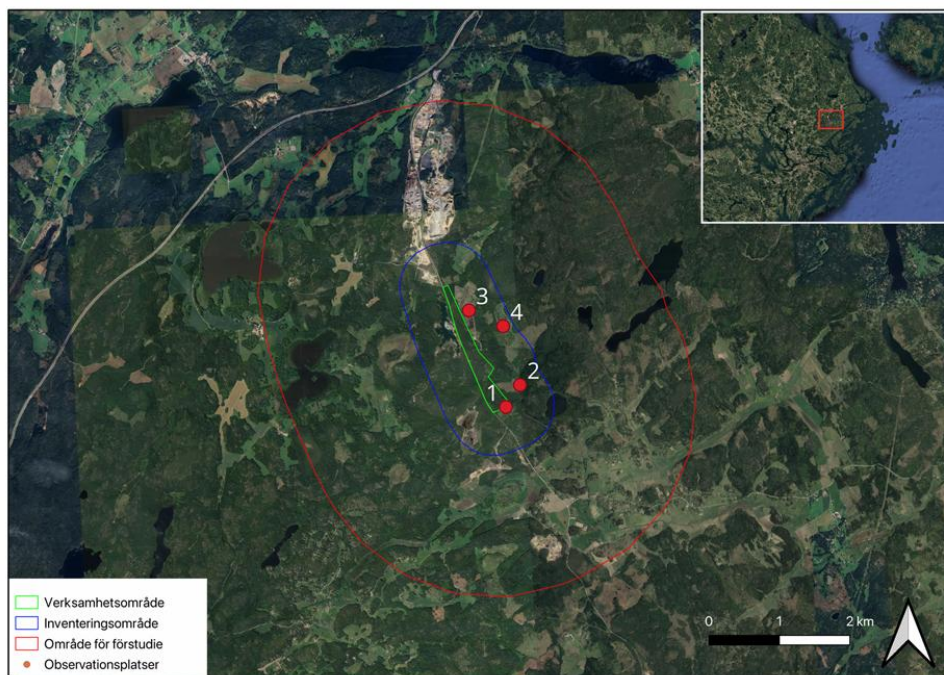
Mindre vattensalamander omfattas av 6 § artskyddsförordningen vilken säger att det är förbjudet att döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar, och ta bort eller skada ägg, rom, larver eller bon.

På grund av den torra våren 2025 misslyckades grodleken i många vatten runt om i landet. Det går heller inte att utesluta att fler groddjursarter kan nyttja lokalen för lek vid ett normalår, till exempel vanlig padda och vanlig gröda. Eftersom mindre vattensalamander i lekdräkt noterades kan man inte heller utesluta att det under normala år kan förekomma större vattensalamander.

5.5.4 Spelflyktsinventering av havsörn och kungsörn

Inför samrådet har en spelflyktinventering av havsörn samt kungsörn genomförts. Syftet med inventeringen var att säkerställa att inga revir av kungsörn eller havsörn riskerar att påverkas negativt av den planerade verksamheten. Inventeringen genomfördes i mars 2025, för rapporten se Bilaga 3.

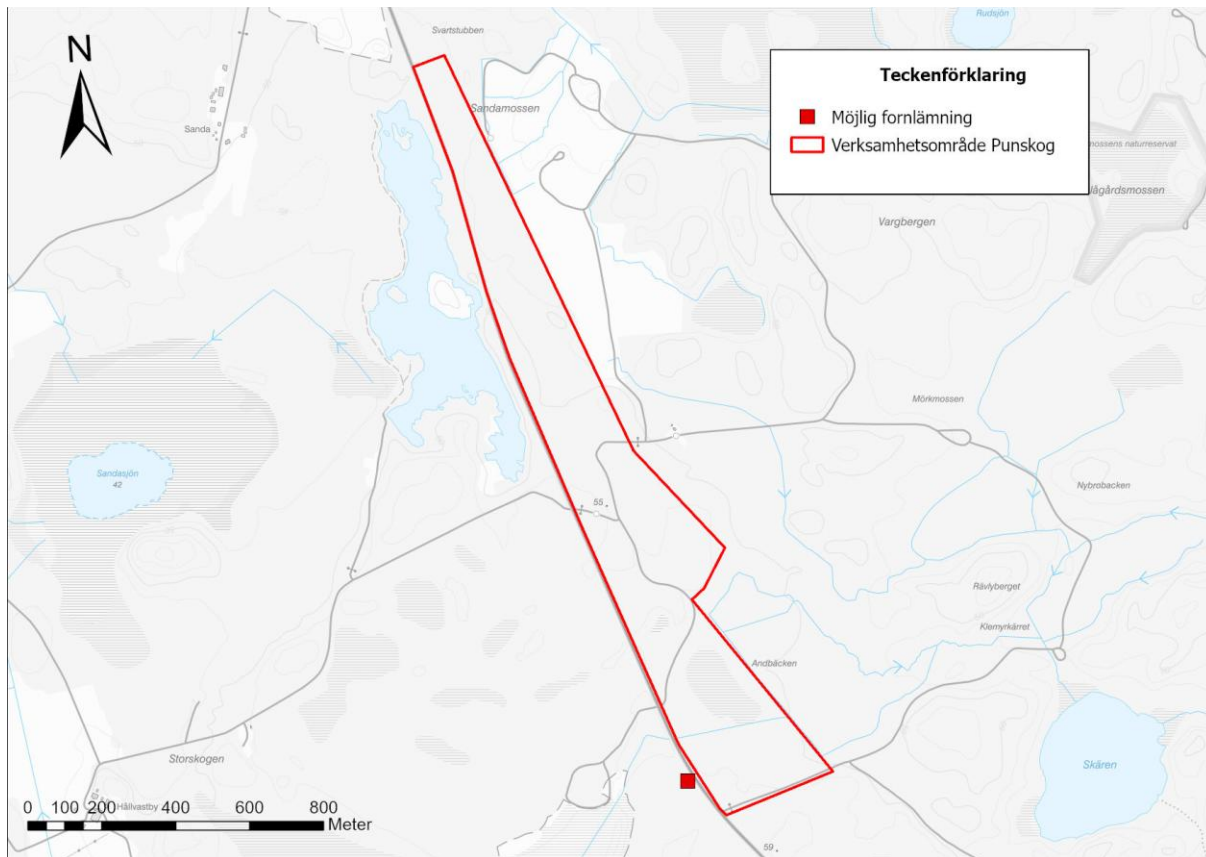
Totalt observerades fem havsörnar under inventeringen, varav två adulta individer och tre yngre. Inga observationer av kungsörn gjordes inom inventeringsområdet, Figur 23. Vid inventeringen påträffades inga tecken på häckning av havsörn.

Figur 23: Karta tagen från genomförd spelflyktsinventering. Kartan visar observationsplatser för havsörn.

5.6 Områdets kulturvärden

På andra sidan väg 984, väster om det planerade verksamhetsområdet, finns en registrerad möjlig fornlämning - L2016:9919 (RAÄ nummer: Riala 42:1). Lämningen består enligt beskrivning i *Fornsök* av en stensättningsliknande lämning, cirka 5 meter i diameter och 40 cm hög, se Figur 24.

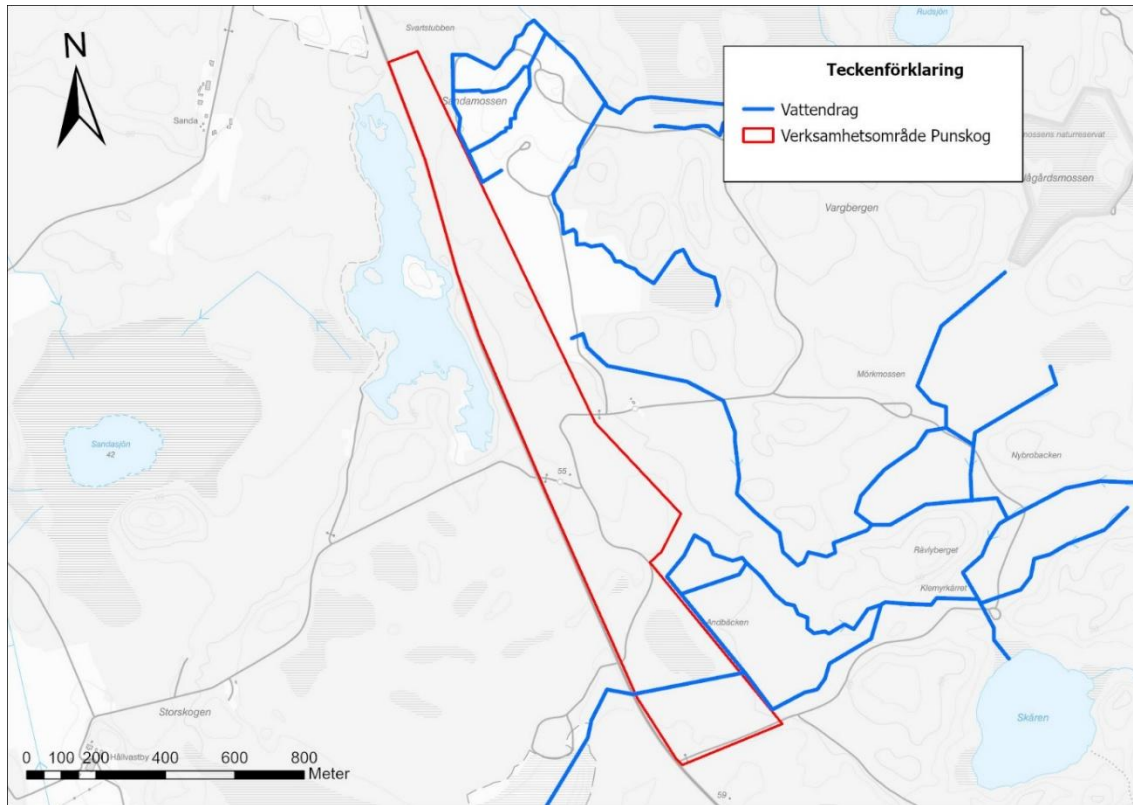

Figur 24: Möjlig fornlämning i anslutning till det planerade verksamhetsområdet. Källa Riksantikvarieämbetet, "Fornsök".

Området omfattas inte av några riksintressen för kulturmiljö.

5.7 Områdets ytvatten

Inom verksamhetsområdet finns en bäck (Andbäcken) som är starkt påverkad av mänsklig aktivitet. Bäckens är inte registrerad i VISS som en vattenförekomst och har därmed inte heller några satta miljökvalitetsnormer. Bäckens går ifrån Stormossen i väster och har sitt utlopp i sjön Skären öster om verksamhetsområdet, se Figur 25.

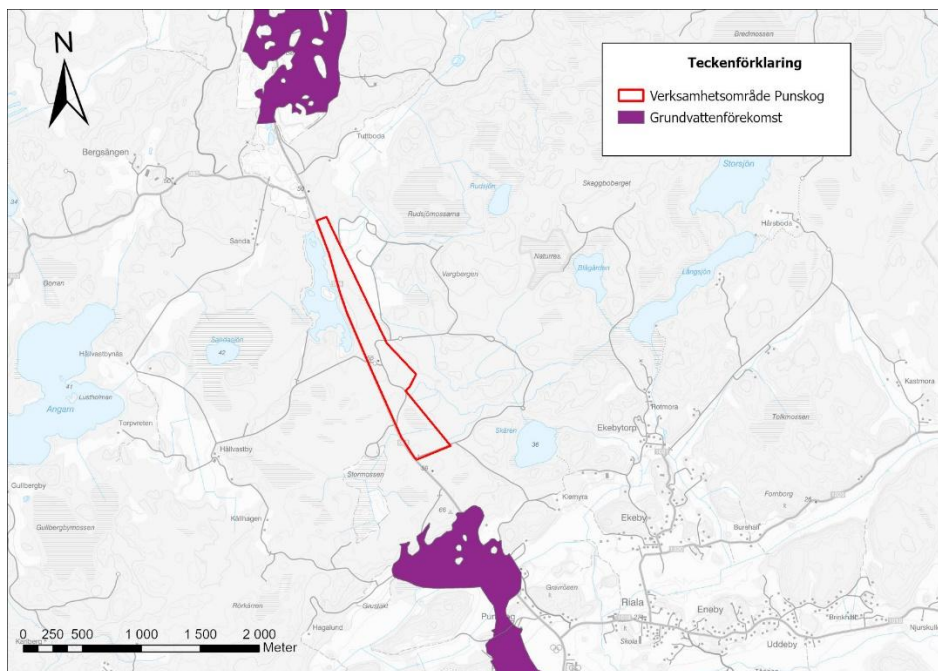
Figur 25: Vattendrag inom och omkring verksamhetsområdet.

5.8 Områdets grundvatten

Cirka 570 meter söder om verksamhetsområdet förekommer en grundvattenförekomst (Sand- och grusförekomst), *Lohäradsåsen-Punskog* vars kemiska och kvantitativa status är god. Verksamhetsområdet är tillrinningsområde via vattendraget Andbäcken för grundvattenförekomsten. Uttagsmöjligheterna är okända i förekomsten.

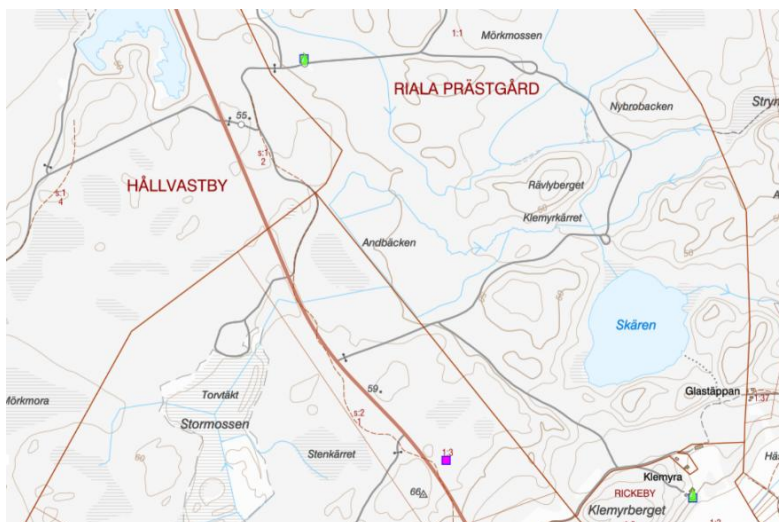
Norr om verksamhetsområdet, cirka 900 m, finns ytterligare en grundvattenförekomst (som är en sand- och grusförekomst), *Lohäradsåsen-Ledinge* vars kemiska och kvantitativa status är god. Uttagsmöjligheterna är okända i förekomsten.

Se Figur 26 för översikt över förekommande grundvattenförekomster.

Figur 26: Grundvattenförekomst i lila. Källa VISS 2026.

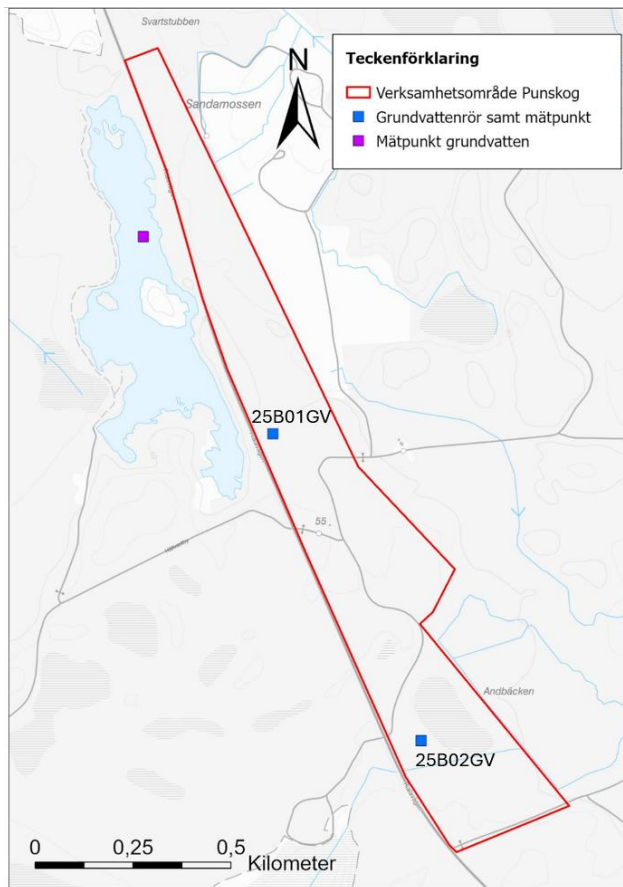
Enligt SGU:s brunnarsarkiv finns en enskild vattentäkt på fastigheten Riala Prästgård 1:1, cirka 440 meter från verksamhetsområdet. Brunnen är borrarad och har ett totaldjup på 100 meter. Därutöver finns en energibrunn på fastigheten Punskog 1:3, cirka 430 meter från verksamhetsområdet. Brunnarnas lokalisering redovisas i Figur 27.

Figur 27: Registrerade vatten- och energibrunnar. Källa: SGU:s brunnarsarkiv, 2026.

5.8.1 Mätning grundvattenrör

Inom området har det installerats två grundvattenrör, se Figur 28 för placering av rören.

Figur 28: Grundvattenrör och planerade mätpunkter av grundvattennivåer.

Sedan 2025-05-16 har det genomförts mätningar i rören för att fastställa grundvattennivån inom planerat verksamhetsområde. I Tabell 4 visas resultatet från genomförda mätningar. Utöver mätning i satta grundvattenrör planeras mätningar att genomföras i sjön väster om det planerade verksamhetsområdet (lila punkt i Figur 28). Mätningar visar att grundvattenytan ligger nära markytan.

Tabell 4. Genomförda nivåmätningar av grundvatten inom planerat verksamhetsområde.

Datum	25B01GV (m.ö.h RH2000)	25B02GV (m.ö.h RH2000)
2025-05-16	+42,975	+52,16
2025-05-21	+42,935	+52,16
2025-05-27	+43,075	+52,17
2025-06-03	+43,045	+52,08
2025-06-05	+43,085	+52,12
2025-06-17	+43,155	+52,07
2025-06-23	+43,195	+52,01
2025-07-01	+43,255	+51,97
2025-07-10	+43,255	+51,99
2025-07-15	+43,365	+51,88
2025-07-18	+43,364	+51,98
2025-07-24	+43,363	+51,89
2025-07-31	+43,364	+51,91

6 Miljöeffekter som verksamheten kan antas medföra

6.1 Påverkan från trafik

Verksamheten innebär både interna samt externa transporter. Transporter kan leda till både buller samt damning. Verksamhetens omfattning är helt beroende av efterfrågan på marknaden, vilket kan innebära att det under vissa perioder, främst vintertid, förekommer färre transporter än sommartid.

6.2 Påverkan på naturvärden

Genomförd naturvärdesinventering har identifierat 6 naturvärdesbiotoper inom planerat verksamhetsområde, för beskrivning av påverkan se Tabell 5.

Tabell 5. Beskrivning av påverkan på förekommande naturvärdesbiotoper.

Naturvärdesbiotop	Beskrivning av påverkan
Naturvärdesbiotop 1 (högt naturvärde)	Naturvärdesbiotopen består av en Glup som potentiellt utgör livsmiljö för fladdermöss samt groddjur. Biotopen undantas från avverkning och brytning och kommer därför inte att påverkas.
Naturvärdesbiotop 2 (påtagligt naturvärde)	Naturvärdesbiotopen består av en hassellund. Biotopen undantas från avverkning och brytning och kommer därför inte att påverkas.
Naturvärdesbiotop 3 (påtagligt naturvärde)	Naturvärdesbiotopen består av hållmarkstallskog. Området är inte aktuellt för brytning och kommer inte att påverkas av avverkning eller brytning.
Naturvärdesbiotop 4 (visst naturvärde)	Naturvärdesbiotopen utgörs huvudsakligen av produktionsskog och kommer att tas i anspråk för den planerade verksamheten.
Naturvärdesbiotop 5 (påtagligt naturvärde)	Naturvärdesbiotopen består av hållmarkstallskog. Området är inte aktuellt för brytning och kommer inte att påverkas av avverkning eller brytning.
Naturvärdesbiotop 6 (visst naturvärde)	Naturvärdesbiotopen består av hållmarker. Området är inte aktuellt för brytning och kommer inte att påverkas av den planerade verksamheten.

Vid den genomförda naturvärdesinventeringen påträffades sammanlagt 19 naturvårdsarter. Totalt åtta fridlysta arter noterades i området (naturvärdesinventering och groddjursinventering). De flesta är allmänt förekommande växter som revlummer, mattlummer och blåsippa, men även något mer krävande arter som ängsnycklar hittades. Även gammal tjäderspillning noterades. Vid groddjursinventeringen noterades de fridlysta arterna mindre vattensalamander och åkergroda. För samtliga fridlysta arter görs bedömningen att det inte finns skäl att föreslå vidare utredning. En utredning för dessa arter skulle sannolikt komma fram till att det inte föreligger någon risk för att deras bevarandestatus eller populationsnivå ska påverkas negativt av områdesplanerna, varken på lokal eller regional nivå.

Spelflyktsinventeringen visade inga tecken på att häckning av kungsörn eller havsörn sker inom själva inventeringsområdet och området bedöms inte ha något särskilt värde för havsörn. Sammanfattningsvis bedöms den planerade verksamheten inte strida mot bestämmelserna i Artskyddsförordningen med avseende på vare sig havsörn eller kungsörn. Inga skyddsåtgärder bedöms heller vara nödvändiga.

6.2.1 Påverkan på nationella miljömål

Miljömålen beskriver den miljö kvalitet som ska uppnås i Sverige och fungerar som vägledning vid planering och prövning av verksamheter. För den planerade verksamheten har de miljömål som bedömts relevanta identifierats och beaktats. Hur verksamheten förhåller sig till övriga miljömål kommer att beskrivas närmare i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen.

Miljömålet Myllrande våtmarker

Verksamheten bedöms inte motverka miljömålet Myllrande våtmarker i någon betydande omfattning. Ingen del av det planerade verksamhetsområdet omfattas av Våtmarksinventeringen (VMI), som utgör ett nationellt underlag för identifiering och klassning av större våtmarker med naturvärden. Inte heller har några naturvärdesbiotoper med högsta, högt eller påtagligt naturvärde identifierats inom de delar som planeras att tas i anspråk. Utifrån de inventeringar som genomförts bedöms verksamheten inte ge upphov till en sådan påverkan på närliggande våtmarks miljöers naturvärden att deras funktion eller bevarandevärde påverkas på ett betydande sätt. Sammantaget bedöms verksamhetens påverkan på våtmarker och våtmarksanknutna värden vara begränsad.

Miljömålet Ett rikt växt- och djurliv

Genomförda inventeringar visar att området huvudsakligen utgörs av vanliga naturmiljöer som är vanligt förekommande i landskapet. Inga naturvärdesbiotoper med högsta, högt eller påtagligt naturvärde kommer att tas i anspråk. Verksamheten bedöms därför inte medföra någon betydande påverkan på biologisk mångfald eller möjligheterna att uppnå miljömålet Ett rikt växt- och djurliv.

Miljömålet Begränsad klimatpåverkan

Verksamheten ger upphov till utsläpp från arbetsmaskiner och transporter. Torvbrytning innebär också att kol som lagrats i torven över lång tid successivt frigörs, vilket bidrar till utsläpp av växthusgaser. Brytningen avser dock ett begränsat område och verksamheten möjliggör lokal försörjning av jord- och odlingssubstrat, vilket minskar behovet av långväga transporter av motsvarande material. Sammantaget bedöms verksamhetens bidrag till klimatpåverkan vara begränsat i ett regionalt perspektiv.

6.2.2 Påverkan på närliggande naturreservat

Blågårdsmossens naturreservat ligger cirka 1 km från det planerade verksamhetsområdet. Reservatets naturvärden utgörs främst av naturskogsartade sumpskogsmiljöer med gamla träd, död ved och kalkpåverkad flora. Med hänsyn till avståndet till verksamheten och de naturvärden som ligger till grund för reservatets skydd bedöms risken för betydande påverkan genom buller vara liten. Verksamheten bedöms inte försvåra bevarandet av de naturvärden som reservatet avser att skydda.

6.3 Påverkan på kulturvärden

Inga kända fornlämningar berörs av den planerade verksamheten. Utifrån idag känd information bedöms förutsättningarna att bedriva verksamheten utan påverkan på kulturhistoriska värden vara goda.

6.4 Påverkan på yt- och grundvatten

Eftersom verksamheten inte innefattar aktiv grundvattensänkning bedöms påverkan på grundvattnet bli begränsad. Lokalt kan dock grundvattenströmningen förändras då täkten når ned till under grundvattenytan, vilket ger upphov till en öppen vattenyta. Eventuella förändringar förväntas främst bli lokala och av begränsad omfattning.

De mark- och vattenföroreningar som kan uppkomma är främst spill av oljor och dieselbränsle i samband med lagring, tankning och maskinhaveri.

I den kommande miljökonsekvensbeskrivningen kommer risk för utsläpp av föroreningar att beskrivas närmare liksom tåktens påverkan på grund- och ytvatten samt omkringliggande naturvärden.

6.5 Påverkan på luftmiljön

Verksamheten ger upphov till utsläpp av växthusgaser från arbetsmaskiner och transporter samt till spridning av partiklar genom damning från verksamhetsytor och interna och externa transporter. En del av verksamheten flyttas successivt från den befintliga tåkten till den planerade tåkten, vilket innebär att vissa utsläpp förflyttas snarare än tillkommer. Verksamhetens samlade klimatpåverkan, inklusive påverkan från torvbrytningen, kommer att beskrivas närmare i miljökonsekvensbeskrivningen. Damning begränsas vid behov genom vattenbegjutning.

6.6 Påverkan från buller

En etablering vid ny tåkt kommer att genomföras i samband med att motsvarande verksamhet vid den befintliga verksamheten minskar och arbeten flyttas från befintlig tåkt till ny tåkt. Därmed avlastas alla bostäder utmed Rialavägen söder om Punsbogstakten till stor del från de störningarna orsakade av tunga grustransporter. Transporter från den nya tåkten kommer huvudsakligen att gå norrut mot E18.

Buller från verksamheten kommer att alstras under de delar av året då brytning/produktion sker. De arbeten som bidrar till buller är avtäckning av jord, materialuttag, sortering/blandning, lastning och transporter. I kommande ansökan kommer bullersituationen utredas närmare och eventuella skyddsåtgärder att föreslås. Buller kan exempelvis begränsas bl.a. genom uppförande av bullervallar.

6.7 Påverkan från friluftsliv, rekreation och landskapsbild

Inom verksamhetsområdet begränsas möjligheterna till att bedriva vanliga friluftaktiviteter så som bär- och svampplockning. På sikt kommer tåkten att efterbehandlas och området kommer åter tillgängliggöras för allmänheten. Landskapsbilden på platsen kommer att förändras då brytning av torv samt sand/silt genomförts och lämnar en öppen vattenspegel.

Tåkten kan på sikt bidra till positiva möjligheter för rekreation och friluftslivet då möjligheter finns att tillgängliggöra området för exempelvis parkeringsplatser för närliggande badplatser.

Påverkan på friluftsliv och rekreation kommer att beskrivas i miljökonsekvensbeskrivningen.

6.8 Påverkan på deponi belägen sydväst om planerat verksamhetsområde

En äldre deponi är belägen sydväst om verksamhetsområdet. Den planerade verksamheten omfattar inga ingrepp i deponin och bedöms, med hänsyn till avståndet mellan deponin och planerade brytningsområden, inte påverka deponins förhållanden. Någon ökad risk för spridning av föroreningar från deponin till följd av verksamheten bedöms därför inte föreligga.

7 Planerade åtgärder för att förebygga och motverka negativa miljöeffekter

7.1 Naturmiljö

För att förhindra en eventuell påverkan på födosökande fladdermöss samt groddjur kommer området kring glupen med ett skyddsavstånd om 30 meter att lämnas opåverkat av brytningen. Inga naturvärdesbiotoper med högsta, högt eller påtagligt naturvärde kommer att tas i anspråk.

7.2 Grundvatten

Grundvattennivåerna kommer att följas upp genom mätningar i installerade grundvattenrör samt genom nivåmätning i den närliggande sjön. Syftet är att följa upp eventuell påverkan på områdets vattenförhållanden.

7.3 Skyddsåtgärder för att förhindra damning

Bolaget kommer att vid behov genomföra åtgärder för att motverka damning, till exempel genom bevattning. Vatten kommer i första hand att tas från vatten som ansamlas inom verksamhetsområdet till följd av nederbörd. Uttaget bedöms vara litet i förhållande till tillgängliga vattenmängder och bedöms inte påverka områdets vattenförhållanden.

7.4 Skyddsåtgärder gällande vatten

Saneringsutrustning med tätduk och absorberande material för oljesanering förvaras vid tåkten.

7.5 Hantering av drivmedel, smöroljor, avfall m.m

Maskinuppställning, mindre serviceinsatser och tankning utförs på en teknisk barriär (tät yta). Lagervaror placeras i container på tät yta med uppsamlingskärl. Gödsel hanteras på tät duk eller i storsäck under tak. Förvaring av diesel sker antingen i dubbelmantlad ståltank på tätt underlag. Alternativt förvaras det i cistern med uppsamlingsstråg.

Smörjmedel, rengöringsmedel, oljor och andra kemikalier kommer att förvaras i container.

7.6 Efterbehandling

En efterbehandlingsplan kommer att tas fram i samråd med markägare och tillsynsmyndighet i god tid innan tåkten avslutas. Efterbehandlingsplanen kommer att utgå från miljöbalkens grundföresatser att förebygga skador på miljön och människors hälsa samt bevara och främja biologisk mångfald. Området efterbehandlas successivt i förhållande till nödvändiga arbetsytor.

7.7 Egenkontroll

Ett bra kontrollprogram är viktigt för att följa upp verksamhetens miljöpåverkan. Ett kontrollprogram kommer att tas fram i samråd med tillsynsmyndigheten. Egenkontrollen syftar till att säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med tillståndsvillkor och att påverkan på människors hälsa och miljön begränsas.

8 Förslag till avgränsning i MKB

Icke teknisk sammanfattning

1. Administrativa uppgifter

2. Inledning

2.1. Bakgrund och syfte

2.2. Ansökans omfattning

2.3. Avgränsning av MKB

3. Verksamhetsbeskrivning

3.1. Efterbehandling

4. Miljö- och omgivningsbeskrivning

4.1. Geologiska förhållanden

4.2. Hydrogeologiska förhållanden

4.3. Recipient

4.4. Markanvändning

4.5. Naturmiljö

4.6. Riksintressen

4.7. Kulturmiljö

4.8. Bebyggelse

4.9. Grundvattenbrunnar

4.10. Rekreation och friluftsliv

4.11. Landskapsbild

4.12. Transportvägar

5. Bedömningsgrunder

5.1. Samråd

5.2. Planförhållanden

5.3. Skyddsintressen

5.4. Miljökvalitetsnormer

5.5. Lokala miljömål

5.6. Nationella miljömål

6. Miljökonsekvenser

6.1. Utsläpp till luft

6.2. Markpåverkan

6.3. Grundvattenpåverkan

6.4. Utsläpp till vatten

6.5. Fordonuppställning

6.6. Transporter

6.7. Buller

6.8. Naturmiljö

6.9. Strandskydd

6.10. Kulturmiljö

6.11. Rekreation och friluftsliv

6.12. Landskapsbild

6.13. Riksintressen

6.14. Resursförbrukning

6.15. Miljökvalitetsnormer

6.16. Miljömål

7. Alternativ

7.1. Huvudalternativ

7.2. Nollalternativ

7.3. Alternativa utformningar

7.4. Alternativa lokaliseringar

7.5. Huvudalternativets lämplighet

7.6. Sammanvägd jämförelse mellan alternativen

8. Riskanalys

8.1. Allmänt

8.2. Avgränsning

8.3. Identifierade källor och olycksrisker

8.4. Riskanalys för verksamheten

8.5. Nödlägesberedskap

8.6. Sammanfattning och slutsats

9. Egenkontroll

10. Ekonomisk säkerhet

11. Samlad bedömning

9 Tillståndprocessen

Nedan ges en kortfattad sammanfattning av vad som händer efter att samrådet är avslutat:

- De yttranden som inkommer under samrådet sammanfattas av sökanden i en samrådsredogörelse.
- Efter att samråd genomförts upprättar sökanden en miljökonsekvensbeskrivning som tillsammans med samrådsredogörelsen och ansökan lämnas in till mark- och miljödomstolen.
- Vid behov åläggs sökanden av beslutande myndighet att komplettera ansökan.
- När mark- och miljödomstolen bedömer att ansökan är komplett kungörs ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen. Berörda myndigheter, organisationer, sakägare och allmänheten ges då möjlighet att yttra sig.
- Inkomna yttranden granskas och sökanden ges möjlighet att bemöta de yttranden som inkommit.
- Efter sökandens bemötande av inkomna yttranden prövar mark- och miljödomstolen om tillstånd kan meddelas och vilka villkor som i så fall ska gälla.
- Mark- och miljödomstolens dom kan överklagas av verksamhetsutövaren och andra som har rätt att överklaga.
- Ett överklagande prövas av Mark- och miljööverdomstolen, om prövningstillstånd meddelas.

10 Referenser

SGU, 2011. Ersättningsmaterial för naturgrus– kunskapssammanställning och rekommendationer för användningen av naturgrus. SGU-rapport 2011:10

Webbsidor (hämtade 2026-09-02):

Fornsök: <https://app.raa.se/open/fornsok/>

Plankarta Norrtälje kommun. Länk: [myCarta WebMap](#)

Naturvårdsverket, *Skyddad natur*: <https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>

Skogsstyrelsen, *Skogens pärlor*: <https://kartor.skogsstyrelsen.se/kartor/>

Underlag för mark- och vattenanvändning: <https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=9ff5d99bf7a540d8b802113bd450249e>

VISS: <https://viss.lansstyrelsen.se/Maps.aspx>

SGU, *Kartvisaren Jordarter 1:25 000–1:100 000*: <https://apps.sgu.se/kartvisare/kartvisare-jordarter-25-100.html>

